

Független Újság

politikai napilap

Megtiltották a magyar szó használatát a Ruszínföldön

Huszt, január 28. Lengyel TI: Volosin Nova Svoboda c. hivatalos lapját a katonai hatóságok »Le a cseh miniszterekkel« cím alatt közölt cikke miatt elkövetették. Volosin milicájának 100 tagját engedély nélküli tüntetés szervezésének kísérlete miatt internálták.

Munkács, január 28. Ruzsín-székben a hatóságok megtiltották a magyar és orosz nyelven való

beszédet. A lakosság egymás között csak csehül, vagy ukránul beszélhet.

Prága, január 28. A szlovák hatóságok engedélyt adtak a szlovákiai németeknek arra, hogy nyilvánosan megünnepeljék a nemzeti szocializmus uralomra jutásának évfordulóját. Megünnepelik az évfordulót a prágai németek is, akik a német házból jönnek

össze, hogy meghallgassák Hitler kancellár rádióbeszédét.

Prága, január 28. Cseh TI: A pénteki minisztertanács jóváhagyta

a zsidótörvényekre vonatkozó intézkedéseket.

A menekültek liquidálásáról és az állampolgárság revíziójáról van szó. Az intézkedéseket a jövőhét elején ismertetik.

Fegyverkezésünk méreteinek jellemzésére megemlítem, hogy az 1939 március 31-én záruló év során 60 új hadihajó, 150 ezer tonna ürtartalommal, a következő évben 75 új hadihajó 150 ezer tonna ürtartalommal növeli tengeri haderejünket.

Az erőszakos világuralmi törekvéseknek a demokráciák ellenállanak

Chamberlain ezután ismertette a légi és szárazföldi hadsereg, a léghajó haderő és a polgári légvédelem felépítésének eddigi eredményeit és sajnálkozását fejezte ki, hogy háborús készülődésekre kell fordítani az ország jövedelmének ilyen óriási arányát. — Azt hiszem, — folytatta ezután — most itt az idő, hogy mások is hozzájáruljanak ama eredmény eléréséhez, amely dúsán ontaná áldását mindnyájunkra

A levegő ma híresztelésekkel s gyanakkal terhes, amit nem volna szabad megtűrni.

A békét csak olyan kihívás veszélyeztethetné, amely az Egyesült Államok elnökének szava szerint az erőszakon alapuló világuralom követelését jelentené. Ennek a követelésnek, mint ahogy azt az Egyesült Államok elnöke és én magam is ismételtén kijelentettük, a demokráciák szükségképpen ellentállnának. De nem lehetem, hogy ilyen kihívás szándékoltnak, mert a háború oly súlyos következményekkel járna mindkét oldal népeire nézve, hogy nem indíthatná azt meg egyikőnyen olyan kormány, amely a nép érdekeit szívén viseli.

— Meg vagyok győződve, hogy nincsenek olyan ellentétek — legyenek azok még oly komolyak, — amelyeket ne lehetne háború nélkül tanácskozás és tárgyalás útján megoldani, amint azt a Hitler kancellár által és általam Münchenben aláírt nyilatkozat leszögezi.

Járjunk tehát továbbra is a béke és a békülés ösvényén, de amíg nem egyezhetünk meg a fegyverkezés általános korlátozásában, addig folytassuk országunk megerősítését.

Az angol kormány átalakult

London, január 28. MTI: A miniszterelnöki palotából jelentik: VI. György király a következő kinevezéseket hagyta jóvá:

Dominiumügyi miniszter sir. Thomas Inskip, haderejfejlesztési miniszter lord Chadfield tengernagy, földművelésügyi miniszter sir Dorman Smith, a Lancaster hercegség kancellárja Morrison, főtárnokmester. lord Winterton, hadügyi államtitkár Munster gróf.

CHAMBERLAIN:

Soha sem szabad megengedni, hogy a háború kitörjön

London, január 28. MTI: Chamberlain miniszterelnök a Birminghami Eksztrémizmusok lakomáján hosszabb pohárköszöntőt mondott. Beszéde külpolitikai részében kifejtette, hogy

a nemzetközi ügyekben észlelhető politikai feszültség súlyosan nehezíti az üzleti életre. Ez már egymagában indokolja a kormány szakadatlan erőfeszítéseit, amelyek a feszültség enyhítését és a nemzetek közötti jobb megértés létrehozását célozzák.

Sok bírálat érte a müncheni

egyezményt és az azt megelőző eljárásokat, amellyel személyes érintkezés útján igyekeztem megoldani azokat a kérdéseket, amelyek a világot majdnem katasztrófabá döntötték. Azonban visszatekintve az eseményekre, nem látok semmi sajnálivalót és nincs okom feltenni, hogy másként kellett volna eszelekednem.

A háború manapság oly borzalmas veszteségeket szenvedéseket okoz, tekintet nélkül végső kimenetelére, hogy soha nem szabad engedni, hogy kitörjön.

azt a bizalmat, amely a vállalkozás létfeltétele.

Fegyverkezésünk célja: a védelem

— Angliában a munkások, munkaadók, férfiak és nők egyaránt hálásak lehetnek az itteni viszonyokért. Őszintén örülnék, ha más országok viszonyai is javulnának és készséggel tanácskoznánk ennek megvalósítása érdekében más országok képviselőivel.

De a nép létszínvonalának javítására csak békeidőben lehet figyelmet fordítani.

Ezért remélem, hogy minden országban valamennyi józanészű ember osztani fogja azt a kívánságot, hogy elkerülhessük a háborút.

Chamberlain ezután hangsúlyozta, hogy amíg nem létesülnek olyan megállapodások, amelyek elsőpörnek minden politikai feszültséget, addig Angliának fel kell készülnie a védelemre bármely támadás ellen, érje magát az országot, a népet, — vagy a szabadság elveit, amelyekkel a demokrácia léte összefügg.

Fegyverkezésünk célja — mondta, — csak a védelem és nem a támadás.

A népek barátságát ápolni kell!

Nemrég a külügyminiszterrel Rómába látogattunk el. Ezért is szigorúan bíráltak olyanok, akik akadályozni kívánják mindkét ország népe békeóhajának megvalósítását, i. e. azt, hogy barátságban és kölcsönös megértésben éljenek egymással és hogy esetleges ellentéteiket tanácskozással és ne erőszakkal intézzék el. Ez áll nemcsak Olaszországra és Angliára, hanem Franciaországra és Németországra is és azt hiszem, a világ minden országára. Meglehet, hogy kormányokkal és nem népekkel van dolgom, mindazonáltal ápoljuk a népek barátságát, amit a egyének ép úgy tehetnek, mint a

hivatalos képviselők. — Értessük meg velük, hogy nem valószínű ellenségeknek, hanem hozzánk hasonló embereknek tekintjük őket, akikkel mindig készek vagyunk az egyenlőség alapján beszélni, álláspontjukat előítéletmentesen meghallgatjuk és tőlünk telhetőleg teljesítjük észszerű törekvéseiket, amelyek nem ellenkeznek másoknak a szabadságra és igazságra vonatkozó általános jogaival.

Csak ilyen módon küszöbölhetjük ki a nemzetközi légkört mérgező örökös bizalmatlanságot és szeretjük vissza biztonságunkat és

Január 28.

C4 A4

versenyek a
színel kez-
nak Bar-

azt írják.
elmarad-
portlap azt
szó Tol-
eről.

agos való-
vevő ma-
el utaztaf

k, nagyon
ztése, mert
a reményt,
magának a
rikába uta-
mérközik.
másik mér-
gy az ősz-
ouis-al.

szavak
— Üzleti
— Felvi-
szolgá-
ket este
hivatal.

32-12

ncs
10

amokban
és a Hun-
ban.

erte
Wien mit
Deutsch-
Anfänger
rittene, —
18., II. 1.
4085

korlattal
kezdők-
nak. Cim
4086

st,
anulhatnak
Balásznánál
el, vagy
ákosi Jenő
-112

ensió
József út
g: 23-39.
n, kitűnő
szigoróbb

ért és ki-
THURY
Laptulaj-
Függet-
lat. Nyom-
Könyv- és
Rt.

A3 C3

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

Még egy nap!

Hétfőn utoljára adunk darabjainkból 30 százalékot

BARTOS ruhaüzlet

Svetits palota

Kapualatti helyiség

Kapualatti árak!

A fontosabb természetű kormány-
átszervezés következményei:

a) végetvet a közeli választásokról
szóló híreszteléseknek, ezek után biz-
tosra vehető, hogy Chamberlain leg-

korábban csak őszi választhat.

b) Lefegyverezi a kormány ellen
emelt két legkezebb ellenzéki bírálatot,
amely a haderőfejlesztés és agrárpoliti-
ka ellen irányul.

Győzelmesen haladnak előre Franco csapatai

Mrasilla, január 28. Hivatalos
körökben megcáfolták azt a hírt,
amely szerint Azana spanyol köz-
társasági elnök a Devonshire an-
gol cirkáló fedélzetére szállt.

Barcelona, január 28. A nemzeti
csapatok Franco tábornok pa-
rancsára

a katalán harcér minden sza-
kaszán tovább folytatták elő-
nyomulásukat s a Pyreneusok
felé haladnak.

Manreza, Sbadel, Oramollers közti
beszögellést megtisztították az el-
lenség csapatoktól. A lakosság
mindenütt fehérzászlókkal sietett

a nemzeti csapatok elé. A közsé-
gek háza, amelyeken a nemzeti
csapatok átvonultak, mindenütt
ünnepi díszben pompáznak.

A tengerparti szakaszon Yagae
tábornok csapatai szombaton el-
hagyták Arenys del Mar kikötő-
várost és

18 km-nyire közelítették meg
Gerona tartomány határát.

A nemzetiek gyors előnyomulása
következtében a köztársaságiak
képtelenek ellentállást kifejteni,
miután valamennyi fegyver és
lőszeranyag a nemzetiek kezére
jutott.

Minisztertanács tárgyalta a zsidójavaslat módosításait

A I. zsidójavaslat módosításai ügyé-
ben még ma is teljességgel tisztázat-
lan a helyzet. A kormány

egyik minisztertanácsról a másikra
halogatta a döntést és a tegnapi
minisztertanács anélkül fejező-
dött be, hogy — mint politikai
körökben várták — döntöttek vol-
na a zsidójavaslat módosításáról.

Hétfőn délelőtt döntő fontosságú ta-
nácskozás lesz a II. zsidójavaslat ügyé-
ben, hétfőn délután pedig a kormány-
párt tart értekezletet, amelyen a kor-
mány ismételt módót ad arra, hogy
a NEP képviselő-tagjait kifejthes-
sék álláspontjukat a zsidójavas-
lattal kapcsolatban.

A kormánypárt több tagja — mint ma
délelőtt már nyíltan hangzottak —
már csak arra való tekintettel is szük-
ségesnek tartja a II. zsidójavaslat
megfelelő módosításait, mert biztos tu-
domásuk van arról, hogy

a felsőházi tagok többségének
ugyancsak komoly aggodalmi
vannak a zsidójavaslatl szem-
ben és kielégítő módosítások hiá-
nyában elkerülhetetlen lenne, hogy
a felsőház visszaküldje majd a
zsidójavaslatot a képviselőház-
nak.

A képviselőház egyesített bizottsága

Frontharcosok a javaslatról

Budapest, január 28. A Frontharcos
Szövetség vezetősége a második zsidó-
törvényjavaslatl kapcsolatban a zsidó
frontharcosok kérdéseik kivizsgálására
és tárgyalására külön bizottságot kül-
dött ki. A bizottság hosszas és részle-
tes tárgyalás után meghozta határozatát
és azt az országos vezetőség elé ter-
jesztette, amely azt eljes egészében el-
fogadta. A szövetség állásfoglalását
vitéz Takács Tolvaj József országos el-
nök juttatta el Imrédy Béla miniszter-
elnökhöz, a kormánypárt elnökségé-
hez, valamint a szövetség intézőbizott-
ságához.

háromnapos szünet után kedden dél-
előtt fél 11 órakor folytatja a II. zsidó-
javaslat vitáját.

A vitát Imrédy Béla miniszterelnök
s Tasnádi Nagy András felszólalásai
zárják le és kormánypárti körökben
arra számítanak, hogy minden való-
színűség szerint

csak záróbeszédük során kerülnek
nyilvánosságra azok a módosítá-
sok, amelyekhez a kormány haj-
landó hozzájárulni a zsidójavas-
lattal kapcsolatban.

Bizonyosra veszik, hogy e módosítá-
sok fölött beható és széleskörű részle-
tes vita fog megindulni, mely áthúzó-
dik a rákövetkező hét elejére is, így
szó sem lehet arról, hogy a bizony-
talan időre elnapolt képviselőház
február 7-e, vagy 8-a előtt össze-
üljön és megkezdje a zsidójavas-
lat tárgyalását.

Politikai körökben érdeklődéssel te-
kintenek a
gyömrői és a biharnagybajomi ke-
rületben megindult választási küz-
delem

eredménye felé is. Gyömrőn vasárnap,
Biharnagybajomban pedig február
2-án, Gyertyászentelő Boldog Asszony
napján dől el a mandátum sorsa.

A frontarcos vezetőség mindenek-
előtt a második zsidótörvénytervezetnek
azokat a rendelkezéseit tette vizsgálat
tárgyává, amelyek a világháború
frontharcosaira vonatkoznak s azokat
erkölcsi, vagy anyagi vonatkozásban
érintik. A zsidótörvény korlátozó ren-
delkezései alól feltétlenül kivendőnek
tartja azokat a zsidó frontarcosokat,
akik

a) a tényleges frontarcosai szolgálat
igazolásául annak idején a Károly
csapatkeresztben kívül legalább egy vi-
tázási érdem, vagy káros tiszti kitün-
tetést érdemltek ki.

Kevés pénzért sok jó árut most vásárolhat,

azért ne mulassza el az alkalmat
s tekintse meg dús raktáramat.
Sejyemharisnyák, bőrkosztyúk,
arany csipkék, rezil tüllök, ma-
gyar ruha-, béli ruha-kellékek
nagy választékban

Kontsek Kornél divatüzletében.

b) akik a Károly csapatkereszt vise-
lési jogosultságát rajtuk kívülálló okok
miatt nem tudták megszerezni, de leg-
alább a II. o. kisezüst vitézségi érem,
vagy a káros III. o. katonai érdem-
keresztlettel lettek kiténtve harcéri
szolgálatuk alatt.

c) akik várt áldoztak a hazáért, azaz

megsebesültek (sebesülési érem leg-
alább egy sávvai),

d) akik harcéri szolgálatuk közben
legalább 50 száalékban megrokkantak.

A korlátozó rendelkezések aló ki-
veendők a hősihalottak özvegyei és
ezek leszármazottai.

Nyulszőr KALAP 11⁸⁰

FRANK-nál ARANY-BIKA

Az ukrán kérdéstről és a cseh demokráciáról nyilatkozik Sidor

Pozsony, január 28. A szlovák
lapok Sidor Károly újabb nyi-
latkozatát közlik az ukrán kérdés-
ről. **Kétszersüllet**

ifj. SCHNEIDER péktől vegyen
Nyil ucca 77. (Jóküzel Kálmán tér 3. és
Szinház-utjára)

ről, külpolitikai és belpolitikai
helyzetéről. Nyilatkozata szerint

a németek egyelőre feladták
Nagyukrajna tervét.

Ezt bizonyítja Ribbentrop
külgyminiszter varsói látogatása
is. Azok a forgalomba került kül-
lönféle térképek, melyek Kárpát-
alját Ukrajna egyik részének ábrá-
zolják s melyeken Lengyelor-
szág egy része Szlovákiához van
csatolva, azért, mert német nyel-
ven adták ki őket, nem okvetlenül
német eredetűek. Sidor ezután el-
mondja, hogy

a Kelet-szlovákiában élő csak-
nem 80.000 ruszinnak semmi
oka nincs az elégedetlenségre,
mert parlamenti képviselők,
számos iskolájuk s Eperjesen
püspökségük van.

Szlovákia számára ez a kérdés
belpolitikailag meg van oldva. Az
ukránok határeltolásait Szlovákia
és Kárpátalja között maguk a szlo-
vákok sohasem fogják elismerni.
Minden ilyen kísérletet törvény-
ellenes irredentának minősíté-
nek.

Varsó, január 28. Sidor Ká-
roly szlovák miniszter a Lengyel
TI munkatársa előtt kijelentette,
hogy

a második csehszlovák köztar-
saság teljesen szakított azzal
az eszményi demokratizmus-
sal, amely tönkre tette Benes
Csehszlovákiáját.

Az új Csehszlovákia realista poli-
tikája révén valamennyi szomszé-
daival a legjobb viszonyban akar
élni.

A szlovák miniszter ezután meg-
cáfolta

a német birodalommal köten-
dő vámanioról és katonai
együttműködésről elterjedt
híreket.

Ami a lengyel-szlovák viszonyt
illeti, Sidor szerint a legutóbbi hó-
napok eseményei folytán beállott
feszültséget igyekeznek majd köny-
nyíteni.

Kormányzói kitüntetés

Budapest, január 28. MTI: A kor-
mányzó az igazságügyi miniszter elő-
terjesztésére dr. magosi Magossy Dé-
nes államtitkari címmel és jelleggel
felruházott igazságügyminiszteri osz-
tályfőnöki igazságügyi államtitkárri
nevezte ki.

Milyen idő várható?

Északnyugati északi szél, változó fel-
hőzet, helyenként, főleg keleten, még
kisebb jutó eső, vagy havazás. A hő-
mérséklet tovább süllyed.

— Vásároljon a FUGGETLEN
UJSAG-ban hirdető cégeknek!

Le... G... A vesz... Kálm...

Tegnap
arról a na-
lyet péntek
rendőrség
szolgálatot

fiatal p...
észrevett...
féle fűsz...
ked...

A zajra fel-
mester figy-
san felcen-
ségeivel

munka köz-
elfogták
hedt togy...

A rendőrök
kapitányság
vallomást t-
bi időben e-
tasokat min...

Péntek dé-
előtt a főka-
nek vezető-
léré indult

Sorra jött
amelyeket
sacrint ész-

Megjelentek
tének Huny-
lyiségekben,
Országos Ró-
zetben, a P...

Déln...

London,

lenti a D...

Hitler je...

berlinből je-

graph, hogy

beszede előt-

fog kapni

biizalmas

Mussolin

nyolorsz

terve

Hitler be

Fra...

A franci

tői egyálta

kot abból,

az olasz

országna

a Francia-

intézkedé-

intézkedé-

tóztatták la felesé

szóla a be-
Ez utób-
követet e-
bűncselekm-
egyetlen na-
kinyomozat-
lásával r-
Debrecen v-
vezett ráll-
mes tagjái

Berki Lajos
Deutsch Lajos
matári keres-
si Kopog.

Sándor törzsör-
ét rendőr óvato-
mestert, akinek

s többrendb-
a szegedi
Kiszabodlár-
lyett, hogy
volna, felsé-
lenes cseleka-
galása után,
péntek dé-
mut aki a lo-

gyobb fosztoga-
el.

szombaton dél-
ünügyi osztálya-
helyszíni szem-
lával.

a helyeket,
jól bevallása
során meg-
ott.

Hitler

korokban

a vezér

követelés

ban nem

Hitler

tosabb ne

nyugataf

el

ter is szólit

ne nézze to

intézkedé-

intézkedé-

Hol

selyem, mos

idé

ci

Letartóztatták Bagdi Gyula feleségét is

A veszedelmes betörővel, a detektívgyilkos Rácz Kálmán cinkosával egy szervezett rablóbanda utolsó tagja került kézre

Tegnap számunkban beszámoltunk arról a nagyszerű teljesítményről, amelyet pénteken hajnalban a debreceni rendőrség hajtott végre. A Piac ucaán szolgálatot teljesítő szemfüles,

fiatal próbarendőr, Berki Lajos észrevette, hogy a Deutsch Lajos-féle fűszer- és gyarmatárú kereskedésben valaki kopog.

A zajra felhívta Silley Sándor törzsermester figyelmét s a két rendőr óvatosan felcsengette a házmezt, akinek segítségével behatoltak az üzletbe s munka közben

elfogták a debreceni alvilág hírhedt tagját, a többszörösen büntetett előéletű Bagdi Gyulát.

A rendőrök Bagdit beszállították a főkapitányságra, ahol Bagdi beismerő vallomást tett. Kiderült, hogy az utóbbi időben elkövetett nagyobb fosztogatásokat mind ő követte el.

Péntek délután és szombaton délelőtt a főkapitányság bünyügyi osztályának vezető detektívjei helyszíni szemlélésre indultak Bagdi Gyulával.

Sorra járták azokat a helyeket, amelyekre Bagdi saját bevallása szerint éjszakai útjai során meglopogott.

Megjelentek Meczögazdak Szövetkezetének Hunyadi uca 1. szám alatti helyiségében, a Kálmán tér 5 szám alatti Országos Református Jóléti Szövetkezetben, a Papírforgalmi Rt. Széchenyi

uccai és Grósz Jenő Piac uccai üzletében, ahol a veszedelmes betörő eljárt szótta a betörések lefolyását.

Ez utóbbi helyen alig néhány hete követet el falbontásos betörést Bagdi s bűncselekményeinek beismerése után egyetlen nagyobb betörés sem maradt kinyomozatlanul Debrecenben. Elfogtatásával a rendőrség véleménye szerint Debrecen város egy régi, jól megszervezett rablóbandájának utolsó, veszedelmes tagjától szabadult meg.

Bagdi Gyula ahoz a hírbedt alvilági társasághoz tartozott, amelynek legbíresebb tagjai a lakat alatt lévő Szarvas Ferenc és Bodán Ferenc voltak. Már 1923-ban ismert bűnöző volt a rendőrség előtt. Abban az időben

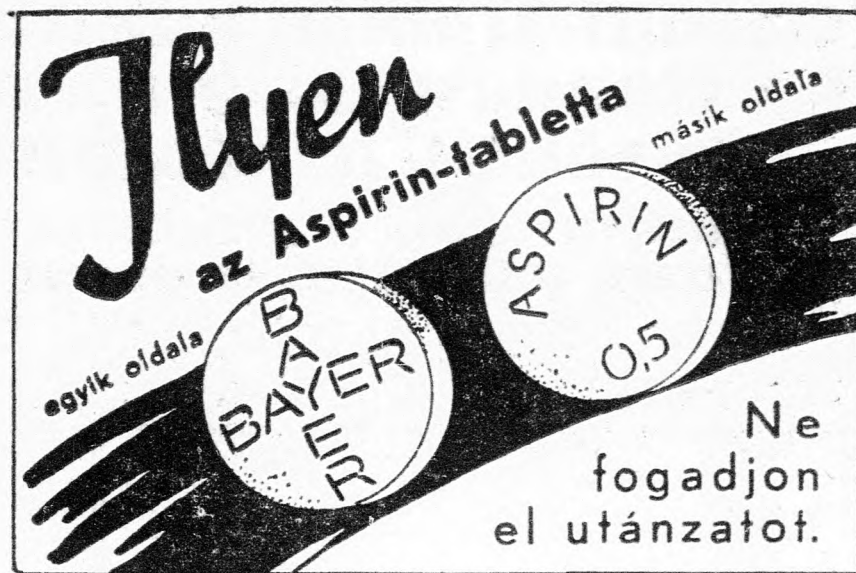
a detektívgyilkos Rácz Kálmán társaságában fosztogatót

s többrendbeli büntette miatt tíz évet a szegedi Csillag-börtönben töltött. Kiszabadulása után megpróbált, de a helyett, hogy rendes polgári életet él volna, felségét is belevonta törvényellenes cselekményeibe. Így Bagdi elfogatása után,

péntek délután a feleségét is letartóztatta a rendőrség.

mint aki a lopott holmikat értékesítette s részben a saját céljaira felhasználta.

A Bagdi-házaspár letartóztatása után még tovább nyomoz a rendőrség, hogy az esetleges cinkostársakat is kézrekerítse.

a szükséges intézkedéseket.

A francia parlament hadügyi bizottsága

elfogadta a kormánynak azt a törvényjavaslatát, amely a katonai szolgálati idő két évre való meghosszabbításáról szól. A hadügyminisztérium rendelkezéseit

az idén sorra kerülő 1918-as korosztályt ősz helyett már áprilisban behívják.

Ezzel a francia hadsereg a nyáron újabb 80.000 emberrel növekszik. Dala die r miniszterelnök pénteken este hosszabb megbeszélést folytatott a legfelsőbb haditanács főtákarával.

A francia nép megvédi gyarmatait

Párizs, január 28. A sajtót ma reggel is elsősorban Barcelona elcséneke nemzetközi következményei, valamint az olasz követelések kérdése foglalkoztatja. Emellett azonban hangoztatják a lapok, hogy

a francia nép mint egy ember szállna síkra, ha a francia gyarmatbirodalom területi ép-

sége ellen bárki is fegyveres támadást kísérelne meg.

A francia nép véleménye megoszott, amikor Csehszlovákia megoltalmazásáról volt szó — írja a Populaire —, de

a francia gyarmatbirodalom egységének megoltalmazása tárgyában minden francia egyetért.

Német cáfolat a csapatösszevonásokról

Berlin, január 28. A nemzeti szocialista párt hivatalos lapja, a Völkischer Beobachter éles gúnynyal, ugyanakkor azonban a legnagyobb határozottsággal visszautasítja, hogy

német csapatok vonultak fel a

belga és a holland határon, továbbá, hogy óriási csapatösszevonásokat hajtottak végre a birodalom déli részében és hogy gyarmati hadsereget állítottak fel.

A Csokonai-kör megkoszorúzta Csokonai sírját

Tegnap volt 134 esztendeje annak, hogy Csokonai Vitéz Mihály a Darabos uccai kis házában örök álmra hunyta le szemét. A Csokonai Kör néhány vezetője tagja megjelent Csokonai sírjánál a Halván uccai temetőben és ünnepi érzések között koszorút tett ide Debrecen nagy fiának hamvaira. —

Kisebb csoportok a közönség köréből is látogatást tettek a Halván uccai sírnál, aminek a nyomát őszi virágok és zöld ágak mutatják. Ugy látszik, a nagy költő emléke eleven erővel él a magyarság mai sorsdöntő napjaiban is.

Délnyugatafrikát fogja követelni Hitler

London, január 28. Berliumból jelent a Daily Telegraph, hogy Hitler január 30-i beszéde előtt bizalmas közlést fog kapni Mussolinótól Olaszország, Spanyolország és földközítengeri terveire vonatkozólag. Hitler beszédét londoni politikai

körökben úgy kommentálják, hogy a vezér és kancellár hangja a követelések megfogalmazásában nem lesz túlságosan éles. Hitler elsősorban a legfontosabb német gyarmatot, Délnyugatafrikát fogja kérni beszédeben.

Franciaország válasza az olasz behívásokra

A francia hadsereg felelős vezetői egyáltalán nem csinálnak titkot abból, hogy

az olasz behívásra Franciaországnak hasonló intézkedé-

sekkel kell válaszolnia.

A hadsereg vezetői állítolag már fel is szólították a kormányt, hogy ne nézze tovább tétlenül az olasz intézkedéseket, hanem tegye meg

Holnap, 30-án vásárolhat utoljára a KLEIN DIVATHÁZ

szövet, selyem, mosó és más cikkekből álló közismerten olcsó idényvégi vásárán.

Néhány cikk féláraknál is olcsóbb áron.

olhat,

amat.

tyük, ma-ékek

él

rem leg-

atuk közben egrokkontak.

ek aló ki-vegyei és

80

KALAP

FRANK-T

NYNY BIK

ak köztár-ott azzal stratismus-ette Benes ját.

realista poli-nyi szomszén-nyban akar

zután meg-

l köten-katonai elterjedt

ak viszonyt egutóbbi hó-án beállott majd köny-

intetés

TI: A kor-miszter elő-ogossy Dé-s jelleggel szteri osz-lamitkarrá

irható?

l, változó fel-keleten még azás. A hó-

GGETLEN geknél!

A3

C3

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6

C5 D5 C6

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5 C5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5 C5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5 C5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5 C5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5 C5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5 C5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5 C5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5 C5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5 C5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

Választ Biharország

Egy nap a biharnagybajomi kerület egyik falujában, ahol csődöt mondott a csodaszarvas és a nyilaskereszt

Sáp, január 28. Sáp az a biharszági község, amelyről egyszer így adomázott az egyszerű ember:

— Ötven ember, meg hat ló lakik benne...

Rosszindulatú volt nagyon népünk sokszor szerepeltetett hőse:

Sáp nagyon rendezes kis község, 1200 lakosa, hosszú, egyenes utcái vannak, szép aszfaltjárdája — igaz, hogy csak egy személyes, mert két ember nem fér el rajta — takaros házai és nagyon becsületes, vendégszerető magyar népe.

Vasárnap érkeztem Sápra, hogy résztvegyek azon a négyülésen, amelyen Albrecht Ferenc, a kisgazdapárt biharnagybajomi je-

lőlte, a párt nagyszerű vezére: Eckhardt Tibor és hűséges munkatársai vetik el a népi és függetlenségi politika magvait a bihari nép közé. Az emberek templomba igyekeztek, tempósan ballagva az egyszemélyes járdán az alacsony kerítések alatt. Ez volt az első dolog, ami szemembe ötlött:

a kerítések nagyon alacsonyak.

Szatmárban láttam csak ilyeneket, egészen mások, mint a Hajdúság rideg, zárkózott magas kerítései. Kicsit a nép lelkére is következtetek belőle és igazam is lett:

becsületes, vendégszerető, jó magyar népet ismertem meg Sápon.

Annyi itt az idegen

Pedig az indulás nem volt nagyon biztató. Rövid borkabátom, hajadonfőm nem nagyon nyerte meg annak az öreg sápi magyarnak a bizalmát, akitől megkérdeztem, hogy ki itt a független kisgazdapárt vezetője.

Megmerevedett és kijelentette, hogy nem politizál.

Majd amikor már szóba eredtünk, elműdött, hogy hát az egyik rokona: Ispány József lenne a függetlenségi gondolat zászlóvivője. Megkérdeztem tőle,

miért nem mondta meg ezt első szóra.

Érdekes volt a válasza:

— Annyi itt az idegen ember, hogy már mi sem vagyunk annyian. Nem szeretjük mi az ilyesmit...

— Hát kik azok az idegenek...?

— Ezek a... — azzal rámutatott a kerítésekre mázolt nyilaskeresztekre.

Ispány Józsefet nem lettem otthon, felmentem a község házára. Elmentem egy helyiség mellé, a nyilas pártiroda volt. Egy kiadás. Nekünk ilyenre nem telik.

Ilyen volt egy bihari nyilas gyűlés

A községháza előtt két autóbusz és egész autótábor állott. Eppen egy nyilasgyűlés közepebe pottyantam be.

Hubay Kálmán szónokolt. Nem rá voltam kíváncsi, a népet néztem.

Bizony nem sokan voltak, éljenzs sem hangzott el. De hát mire való a testőrgárda...? Schwaszt Gyula felnézett s a testőrök, akik nyilas egyenruhában, fekete kucsmában feszítettek, rögtön elkialtották magukat:

— Eljen!

A vendégszeretet

Bementünk egy olvasókörbé, elbeszélgettünk a magyarokkal. Nem nagy véleményekkel vannak az egész nyilas mozgalomról. Annál inkább érdekelték őket azok, amiket én mondtam el a kisgazdapárt harcáról és céljairól,

Víg színház

Vidám, izig-vérig magyar film:

Gyimesi vadvirág

Székely történet, irredeuta dalokkal.

TOLNAY KLÁRI — MÁLY GERŐ — Timár — Greguss — Gózon.

Előadások: ma 3-5-7-9-kor, hétfőn 5-7-9 órákor.

Az öreg magyarnak igaza volt. Többen voltak, mint az egész hallgatóság. Számoltam... Jó nagy összeg jött ki. Szálsieknak van pénzük.

De hódító erejük nem igen.

Sápon nem akadt ember, aki a vezetést elvállalta volna: idegen kortések végzik a munkát.

s amikor Hubay Kálmán az autóbusz lépcsőjére állt és felemelt karral búcsúzott a sorfalakat álló testőröktől,

tíz ember sem volt, aki felémelte volna a karját.

meg azok a vidám anekdoták, amiket elmeséltem. Nemsoká izelítőt kaptam a vendégszeretettől is. — Nem volt cigarettám és Sápon nincs trafik. Keservesen bölintöttem egyet és folytattam a beszélgetést. Eszre sem vettem, hogy az egyik ember elment. Nemsoká elém tett egy pakli dohányt: honnan szerezte, nem tudom. Nem hogy semmit, sem akart elfogadni érte, de még meg is töltötte a cigarettákat. Ma is őszinte szeretettel gondolok erre a bátor magyarra, aki mindig megmondotta minderről a véleményét s akivel nagyon élvezetesen eltöltöttem a napot.

Ebédre Ispány József egyik rokonánál voltam vendégül. Józsi magyar ennivalót ettem a tiszta, csinos szobában, kellemesen elbeszélgetve a fiatal gazda csinos feleségével és kislányával.

Aztán úgy, mint aki ünnepre megy, elmentünk meghallgatni Eckhardt Tibort.

Linguaphone

idegen nyelvtanító gramofonlemez kurzusok
Soltész-nál Kálvin-tér 2.

Forró leves és hideg káposzta

Bezzeg most tele volt a község-háza udvara.

Egyszerű parasztagdák vártak és ünnepezték igazi vezetőjüket és igazi jelöltjüket. Bizony, kitört az éljenzés, amikor Eckhardt Tibor betegen is felállott és megemelve a kalapját elsőnek is azt mondta:

— Jónapot kívánok!

Itt nem volt testőrgárda, nem volt autóbusz, két egyszerű magánautó volt és

olyan forró lelkesedés, hogy az a két nyilas, aki hátul állt, szomorúan lógatta az orrát összes jelyvényeivel együtt s meg sem próbált beleavatkozni a gyűlésbe.

A kisgazdapárt forró lelkes gyűléséről már bőven írtunk, nem akarok ismételni.

A délutáni NEP gyűlés hangulata úgy aránylott hozzá, mint a forró leveshez a kihűlt káposzta. A jegyző már azzal lehűtötte az emberek kedvét, hogy Vay László tiszteletére levetette a kalapjukat.

Ez volt a legnagyobb ellenzéki tett. A parasztember nem szereti letenni a kalapját a szobában sem.

Eckhardt Tibor kalapot emelt a magyar nép gerince, a parasztság előtt, a jegyző úr levetette a kalapot az államtitkár úr előtt.

A NEP gyűlés gyengén zajlott le. Molnár Imre képviselő sem tudott életet önteni a népbe. — Imrédyről beszéltek, erről-arról. Egy néni azt mondta mellettem:

(g. g.)

— Sohasem beszélnek ezek a szegény népről... A kisgazdapárt minden szónoka róluk beszélt.

A végén aztán meg is szólalt egy hang:

— Le vele...

Mire a jegyző úr gyorsan kijelentette:

— Emberek, oszoljanak szét!

Az elvetett mag

Délután átmentem egy régi választási tapasztalaton. Megvesztettek. Legalább is ilyesmi volt, mert egy régi választási trükk fordítva történt meg velem.

Nem én, a kortes itattam, hanem engem itattak,

fizetni nem hagyott három kedves barátom s bizony, ha nem lettem volna italhoz szokva, baj lett volna. De így csak elbeszélgettünk ital mellett a magyar nép sorsáról.

beláttuk újra, meg újra, hogy a magyar népek nem csodaszarvas és zsidótörvény kell, hanem elsősorban földreform, adórendezés, egészségügy fejlesztése, politikai jogok. Amit mi hirdettünk.

Barátok kísérték ki az állomásra, kedves szóval búcsúztak el tőlem s úgy jöttem haza, hogy beszéltem egy bihari falu fele népével és megláttam:

Biharban el van vetve a mag, a függetlenségi politika s népi politika magja. Nem kell sok idő, kalász lesz a magból és akkor lesz igazi ünnep Biharországban!

Hatvanszoros ellenőrzés biztosítja a Tunggram Kryptonlámpa tökéletes fényét.

Nyilatkozik az öreg „hatos”

Debrecen legöregebb cigánya

a cigánykérdésről, a régi nagyutakról és a jövőről

Az éjszaka emberei csak »Hatos»-nak hívják. Valójában Lajos, Balogh Lajos az igazi neve, gondolkás, vagy cigányul »bögös».

Balogh Lajos gondolkás még az öreg Magyar Imre zenekarában kezdte. Majd a háború első éveiben, mikor a fiatal Magyar Imre is bandát alakított, akkor ebbe a bandába lépett be és ott, ahol most ideiglenesen a Magyar Általános Hitelbank székel, ott volt a híres Nádor étterem és ott muzsikált a fiatal Magyar Imre zenekarában »Hatos» volt a gondolkás. A Nádor étterem a 2-es honvédszázárk kedvence helye volt és a ma még életben levő egykori 2-es huszártisztek tanúi lehetnek, hogy mi esoda murik voltak ott. Kőlessey Sándor önkéntes úr, Osztroviczky Pista, Fráter Iván és a többiek és ha véletlenül hazavetődött a három Csanak-fiú, a háromból kettő közös, egy honvédszázár, a Dódi, Géza, a Pista, Béla és Fráter Jenő későbbi évfolyamok, volt olyan vigadalom a »Nádor»-ban, hogy a vele vizavi Márkus sörszarnokból is felmentek nézni, hogy iszik a vörösördög. Itt muzsikált Balogh Lajos. Aztán, hogy a fiatal Magyar Imre Pestre ment, »Hatos» Kiss Béla zenekarába állott és felváltva

hol az Angol Királynőben, hol a Bikában játszott Kiss Béla és vele a mi Hatosunk: Balogh Lajos...

Ma már nagyon megkomolyodott Hatos... Híres cigány és ahogy itt ül velem szemközt, a »szünetben» az egyik étterem asztalánál, most is olyan kedves, közvetlen, mint régen, csak éppen a szeme nem csillog úgy, olyan cigányosan, büszkén. Szomorú és ideges és amikor kihozatom neki a »piros fröccsöt», mint régen, nagyon régen, a debreceni Nádorban, belépirul és megjegyzi:

— Nem tudom mi van velem, de tudod, olyan szomorú és olyan ideges vagyok!

— Mi bánt, öreg Hatos? Mondd el, önts ki a lelkedet. Hátha tudnék segíteni a bajodon, hiszen nem voltunk egymásnak sosem rossz emberei, inkább hozatok még egy »piros fröccsöt». Tudom, ezt szeretted és ihattunk Mummot, vagy Pomerit, te a jó piros fröccsöt nem adtad értük...

Balogh Lajos beleveresedik. Húz egyet a háromdecis pohárból. Színpant egy slukkot a Király cigarettából, olyan cigányosan veri le a cigarettát hamuját és lassan feloldódik a nyelve...

Lassan még rám is sor kerül

— Az idő, meg a viszonyok bántanak engemet. Mert végig kell nézni a mai életet... Elszomorított. Nem dicsőítek, Hatosnak nem volt szokása a dicsőítés, de mindig nagy bandákban játszottam. Most is nagy bandában játszom, hiszen a »velszi herecegnek» muzsikáltunk Borsodivánkán. De az idő olyan változott és a cigányra olyan rossz világ jár, hogyha ezt kibírjuk, hát esuda emberek vagyunk. Mondhatom, esuda emberek. Mert azt csak elnézzük, hogy a mai fiatalok hogy mulatnak. Meg hogy a dzsessz odakonkurál, hogy aztán mibőlőlünk is kérdés lesz, attól félek. Magyarok vagyunk mi, emlékezzünk csak meg pártolónkról: Tiszáról, báró Fiáth, báró Balts, meg a Foxi grófról, ez Volekenstein gróf, Vilmos huszárfőhadnagy úr volt, akinek apja Ferenc Józsa főpohárnokmestere volt. Biz igen, Foxi gróf itt szolgált Debrecenben. Ő meg Esterházy Pali...

MAGYARI IMRE SZALONNÁS VACSORÁJA

— Osz, hogy megbecsülték ezek az urak a cigányt. Egyszer le vitt minket Fiáth báró úr a lakására. Ott játszottunk. Szegény boldogult Magyar Imre bácsi, az öreg, éhes volt, oszt azt mondta: »Mi van Lacikán, éhes vagyok». A tisztj legény szalonnát hozott és a báró úr azt mondta: »Imruskám, csak szalonnát lettem a spájzban, nincs egyéb». Imre bácsi meg volt sértődve. Nem ette a szalonnát, a báró úr a Bikából hozatott finom halat, meg nagyon jó káposztalevest a bandának. Így becsült meg minket,

eigányokat báró Fiáth László főhadnagy úr! Ma, — ez a mostani fiatalok, iszik és obégat, mint a részeges drótostót.

AMIKOR A MINISZTER-ELNÖKNEK MUZSIKÁLTAM

— Hát ne legyen az ember ideges? Hát ne legyen az ember szomorú? Istenem, sose felejttem el: a fiatal Tisza István gróf Debrecenben szolgált, önkéntes volt Radeczky Jóskaival, meg Kolozsváry Kiss önkéntes úrral a Vilmos huszárokban. Egyszer csak jött a fiatal Tisza gróf úr, zugszifirer volt, oszt azt mondta Imre bácsinak: »Imre bácsi, megyünk Gesztre, úgy, ahogy vannak. Mamának nevenapja van. A nagyváradi vicinális új volt és bérelt kocsin mentünk a fiatal gróf Tiszával. Váradról mentünk Gesztre és estére érkezünk. A fiatal gróf úr a geszti kastély ablaka alá állította a bandát, oszt játszott a Tisza Pista meg a kegyelmes asszony nótáját. Tisza Pista, így hitta az egész ország, pedig nagyon nagy ország miniszterelnöke volt, kinyitotta a kastély ablakát, leszólt hozzánk: »Te vagy az Imre? Gyertek fel a terrorszra». És mentünk fel. Magyarország miniszterelnöke közénk jött. Inni-enni hozott nekünk, cigányoknak, pezsgőt, bort, nekem »veres fröccsöt», a gróf úr így hitta a »piros fröccsöt» és húztuk. Tisza Pista meg búsan hallgatta. Csak néha-néha dundolt egy-egy szép magyar nótát. Akkoriban három napot voltunk Geszten. Tisza Pista vendégei voltunk. De a mi szüretünk úgyis meghött és senki

HÉTFŐN

reggel 8 órától este 6 óráig

az utolsó nap

Vásároljon

olcsó vásárunkon amíg lehet

Magyar

Ruhaipar

DEBRECEN,

Bikaszálló épület.

se próbálja az igazi cigányt vizsgálni.

BECSÜLETTEL SZOLGALTUK A MAGYAR NÓTÁT

— Ma már odavannak a balatonfüredi nyarak is. Már nem járunk a Balaton mellé. Kiss Bélával odajártunk és nem egy Battlányinak, meg nem egy Festeticsnek húztuk. De elmentünk Bécsbe is, ha a magyar cigánybecsület kívánta. Ma ezek már csak emlékek és ha ezekről mi a mai cigányfiataliságnak

beszélünk, azt hiszik azok is, hogy hazudunk. Pedig nagy idők maradtak megettünk és a magyar nótát csak olyan becsülettel szolgáltuk, mint a magyar királyt...

Két óra felé jár az idő. Hatos még beszél. Kétszer nézett már ki a fiatal örímás. Hatos pedig nem játszik, csak panaszkodik. A bögő pedig a sarokban befelé fordulva hallgatja Hatosot. Bizony, csak a bögő az egyetlen tanúja a nagy időknek...

MAIZNER JÁNOS

A debreceni ötöstanács ítéletei nemzetgyalázási perekben

Nemzetgyalázással vádolva került a debreceni büntetőörvényszék ötöstanácsa elé Weisz Piroska hajdúszováti lány. A vád szerint Kocsán Lászlóné és leánya előtt a magyar nemzetre sértő kijelentést tett.

A tárgyaláson a leány tagadta a vádat, de a tanúk terhelően vallottak ellene és a bíróság ennek alapján tizenöt napi fogsázbüntetéssel sújtotta. A büntetést az előzetesen elszervezett vizsgálati fogsággal kitöltötték vette a törvényszék.

Farkas Jenő kisvárdai gyógyszerész állítólag két férfi előtt a kijelentéssel tagadta meg a gyógyszer kizolgáltatását, hogy a magyaroknak többet nem ad orvosságot. A debreceni ötös-

tanács elé került, ahol a gyógyszerész azt adta elő, hogy a gyógyszerész kizolgáltatását csupán azért tagadta meg, mert a két férfinél nem volt orvosi recept. A bíróság bizonyítás kiengesztelés végett elnapolta a tárgyalást.

Scheffer Hermann Józsi erdőesőszt még tavaly májusban sértő kijelentésekkel illette az akkori miniszterelnököt és Hitler német kancellárt. Eljárás indult ellene és szombaton a debreceni törvényszék ötöstanácsa elé került. A tárgyaláson beismerte, hogy Darányi miniszterelnökre sértő kifejezéseket használt, de Hitler megsértését tagadta. A tanúhallgatások alapján a bíróság három hónapi fogsázzal ítélte Scheffer Hermant.

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 -kor, HÉTFŐN d. u. 3, 7, 9-kor, utoljára: a nagysikerű

A cárnő kegyence

és VILÁGHIRADÓ!

Az Apollóban

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor — utoljára: a

Rend katonái

rendkívül izgalmas, bűnügyi történet. VILÁGHIRADÓ!

A3 D3 A4 A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6 C5 D5 C6 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6 C5 D5 C6 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

OLIMPIA Leltári vásár UTOLSÓ 2 NAPON Leltári vásár OLIMPIA Piac utca 22.

Egy elfelejtett magyar írás, amely már a XIX. században megjósolta a mai diktatúrák, válságok eljövételét s a kibontakozás útját

Írta: THURY LEVENTE

Báró Eötvös József nagy művében a XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra, melyet sorozatosan ismertünk — kifejti, hogy a szabadság és egyenlőség eszméjének gyökere, abszolút értelemben való megvalósítása lehetetlen, mert ezek nem valósíthatók meg anélkül, hogy valamennyi létező állam fel ne bomoljék. Megírja Eötvös, hogy valamennyi polgár politikai befolyásának tökéletes egyenlősége még ott is, ahol az alkotmány mesterséges eszközök által igyekezett a polgárok társadalmi egyenlőségét fenntartani, csak rövid ideig tartotta fenn magát.

Társadalmi egyenlőség nélkül pedig a politikai befolyás egyenlősége sohasem létezett. Még a demokráta államokban is, mint Athénben és a gracciusi forrongások utáni Rómában a vagyon és műveltség tekintetében magasabban álló osztályok a közügyekre mindig nagyobb hatást gyakoroltak.

Ezért maga Rousseau is, bár a politikai egyenlőséget a tökéletes állami lét feltételének tekinti, elismerte a politikai egyenlőség megvalósításának gyakorlati lehetetlenségét.

A fővárosok döntő szerepe a politikában

Amikor a továbbiakban bebizonyítja Eötvös, hogy a politikai befolyás teljes egyenlőségét gyakorlatilag nem lehet,

olyan problémára mutat rá, mely a tavasz és a nyár folyamán igen élénken foglalkoztatta a magyar közvéleményt is.

A fővárosok döntő politikai befolyásának s ezzel

az utca népe döntő politikai hatalmának túlsúlyára mutat rá a nemzet vidéki rétegeivel szemben.

Kimutatja Eötvös, hogy ha még minden polgár számára a tökéletes politikai egyenlőséget ki is lehetne vinni, akkor is gyakorlatilag lehetetlen volna a politikai befolyás egyenlőségének gyakorlása a vidék óriási tömegei számára.

A központi hatalom székétől távolabb lakók sohasem fogják a politikai befolyást azon mértékben gyakorolhatni, mint azok, akik a központi hatalom székelyén tartózkodóknak.

Utál Franciaország legújabb történetére, amelyben a nagy forradalmat Páris diktálta az egész ország számára és végül Páris ültette be császári székébe Napoleont. Még ha a választási jog mindenkit egyaránt illet is meg,

fennáll a lehetőség, hogy a népképviselet, a polgárok egy kisebbségének hatása alá kerül, ha ez a kisebbség például a főváros lakosságának egy része fenyegetően lép fel a törvényhozó testülettel szemben, vagy éppen fegyverek birtokában esetleg megszállja a törvényhozó testület gyűlési termét.

Ebben az esetben a polgárok választási jogának egyenlősége nem védi meg az országot többségét a főváros uralkodásától. Minőt Athénben, Rómában, Párisban, minőt mindig is mindenütt tapasztalunk, hol

a szabadság fogalma a népfelleg fogalmával feleltérte, s ahol az összes közhatalom szerencsés merénylet által egy pillanatig akár valamely gonosztervnek kezébe is kerülhet.

A főváros befolyásának mindig fennálló túlsúlyát nem menti az,

hogy a főváros mégis a legjobb képviselője az országnak, mert itt lakik legnagyobb tömegekben az értelmiség. Nem menti pedig egyrészt, mert

a legfontosabb érdek, a földművelési, a fővárosban nincs képviselve, másrészt pedig, akik a fővárosok utcai lázongásában résztvevni szoktak, azokat igazán nem lehet az ország értelmiségével azonosítani.

A polgári szabadság és az állam függetlenségének biztosítása tehát nem képzelhető el másként, mint hogy a kormányhatalom oly szilárdul van megszerkesztve, hogy irányában minden ellenállás lehetetlen s megtudja védeni az országot a főváros esetleges lázongó részének zsarnoksága ellen. »Igen, de — teszi fel a kérdést Eötvös — ki fogja az országot ily hatalmas kormány bitorlásaitól megóvni?»

Nem segít ki a kátyúból bennünket az sem, hogy a központi hatalom székelyét olyan kisebbvidéki helyre tessék át, ahol az védve van a főváros erőszakos befolyásától, mert ez esetben főváros rendszeren az ellenzék központjává lesz és nagyon kétséges, hogy a két lehetőség közül melyik a veszedelmesebb.

A szabadság túlságos megszorítása oly helyen, hol a törvényhozás illeszkedik, megfosztja a törvényhozást a közbizalomtól, bár a nyers tömeg bántalmaj ellen védi. Viszont kiteszi azon hatalmak befolyásának, melyek a rendet a törvényhozás jelében tartják fenn. És hiába ruházza fel a népfelleg képviselőivel a törvényhozást a nép nagy tömege, mert mindenik többség — még a törvényhozásé is — meghajlik azon hatalom előtt, amely körülötte korlátlanul parancsol.

A nehézség nem abban a módban rejlik, amellyel a szabadság és egyenlőség elvét az újkor egyes államokban alkalmazták, hanem magukban az elvekben, melyek ilyen értelemben nagy államokban nem alkalmazhatók.

»Ha a szabadság abban áll, hogy a hatalom, amely a nép nevében kormányoz, korlátlan legyen és minden ellenállás vele szemben

lehetetlenné váljék, akkor megnyílik a lehetőség arra is, hogy az a csoport, amely a többséget akármilyen módon, ha esetleg választási terror által is egyidőre megszerzi magának, azonnal az állam minden erejét felett rendelkezhetik.

Az állam ilyen berendezkedése

Pillanatsfelvételek Ungvárról

1.

Zakatot a vonat. Kinézek az ablakán. Síkságon haladunk: körök körül öszről maradt fűszálak, bokrok, meztelen fák. Mind úgy tűnik el és jön ismét elő, mintha egy filmet százszor pergetnének. Már elhagytuk Csap községet. Aludtam egy kicsit, mikor ott megállt a gőzszekér, de azért emlékszem rá valamelyest. Épen akkor ébredtem fel, midőn a vonat nekiszede- lődött. Elhagytuk az állomás- épületet, én az ablakból rábámultam. Új kapu volt, mivelhogy mostanában újra magyar főúrral ékeskedik. Meszelést láttam: törlik a régi írást, döntik a régi kaput. Aki idegen nem tudná, hát annak most a fülebe ordítanám, hogy: kérem szépen, legyen olyan szíves tudomásul venni, visszahódítottuk a Felvidéket. Hódítottunk húsz évig nyugalmas hülcességgel, türelemmel, okossággal, munkával, imával, sóhajokkal és reményekkel és az új régi nagy hazába vetett hittel!

2.

Aki Csapon felszállt, mind tudja, hogy Ungvár alig húsz kilométerre van még. El kezdék beszélni ezekkel az emberekkel. Sok szepet mondanak. Beszélik, hogy milyen jó most. De senki sem akar egy mukkot sem szólni, hogyan érezték magukat a csehek alatt. Ebből látom, nagyon rossz dolguk lehetett.

3.

Végállomás. Ungvár. Azt hiszem, sokáig fogva tart ez az érdekes város. Az állomás háromszín zászlója is másképp hullámzik a szélben, mint nálunk. Egészen különösen. Sirva, rikoltva. Elkészített hangok törnek belőle az ég felé, mintha át akarnák vágni az élmos felhőket, mintha azért imádkozna ez a zászló, hogy legyen ár- víz, mely elmossa az ideiglenes határokat, mely kimossa a cseh határszlopokat és vigye, vigye oda, ahonnan hozták.

4.

Két napja járom a várost. Jó sok pénzük lehetett a cseheknek, hogy ilyen nagyra kiépítették. Náluk úgy látszik a szívet és az észét ez pótolta ki. Korszerű hatalmas bérpaloták, fantasztikus postaépület, egész parlament! Félbehagyott villák, házvázak, porréteges faemlévények, csupa

mellett olyan hatalmas ok szól a korlátlan hatalomnak egy többsége által való megkaparintása mellett, hogy

erre nézve a kísérlet bizonyosan nem fog elmaradni.

Ebből az következik, hogy vagy ezt a lehetőséget el kell fogadni, vagy pedig azt a szabadság korlátozása által megelőzni.

Ha azonban elfogadjuk azt a lehetőséget, hogy a többség bitorlásokra is felhasználhatja a kezében lévő kormányhatalmat, akkor a római plebshez jutottunk. Ha viszont a szabadságot korlátozzuk, akkor nem juthatunk máshova, mint a diktátorokhoz. Középut nincs.

rendetlenség. Az emberek is ilyen rendetlenek. Veszekedés, gyűlölet, piszok, borszag, százzámra szaladgáló kóbor kuttyák, sár és mulatók.

Nem esoda, a csehek szép tulajdonságai kicsit beitták magukat a házak vakolatába, az emberek hűsába. Ők legalább bebizonyíthatják, milyen kultúráltak voltak. — Na és, ami borzasztó fontos, milyen világvárost csináltak Ungvárból! Mi magyar várost csinálunk belőle!

5.

Nehéz dolga lesz a magyar igazgatásnak. De kitűnő tisztviselőkkel mindent meg lehet oldani. Ha a rászorult segélyt kap, olyanok is jönnek, akiknek földjük, jószáguk és ezenkívül... túl jó dolguk van. Vannak magyarnevelő családok, ahol elfelejtették a mi nyelvünket és iskolás gyermekek alig tudják kinyögni azt, hogy magyar. Mádjart mondanak.

Vannak árulók is az ungvári nép között. Persze ezek aztán ma a legnagyobb magyarok. Csak utána kell járni a dolognak, a legszörnyűbb jellemtelenség táruul szemünk elé. Hízkelkedéssel, szolgálattevészekkel húzzák ki magukat a bajból és senki sem tudja meg talán sohasem rettenetes tetteiket, melyekkel a hazának ártottak. — Biztosan nem gondoltak arra, hogy valamikor számot kell adniok viselt eszelekedeteikről. De most számot kell...

6.

Gondterhes arccal távoztam Arpad első városából. Sok még itt a munka. De már épül az új élet, ömlik ide az új hit és virágozni kezd itt is az ország.

Ervl Donát

30 év óta

birja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált — Szükség esetén a kedvvel használható: **DARMO!**

— A sülté szakosztály tagjainak figyelmébe! Felhívja a szakosztály elnöksége a sülté és molnár iparok figyelmét az évi rendes közgyűlésre, mely 30-án délután 5 órai kezdettel való megtartására, melyet az iparok tület dísztermében tartanak.

OLIMPIA Lejtári vásár UTOLSÓ 2 NAPON Lejtári vásár OLIMPIA Piac utca 22.

Egy elfelejtett magyar írás, amely már a XIX. században megjósolta a mai diktatúrák, válságok eljövételét s a kibontakozás útját

Írta: THURY LEVENTE

Báró Eötvös József nagy művében „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra”, — melyet sorozatosan ismertetünk — kifejti, hogy a szabadság és egyenlőség eszméjének gyökere, abszolút értelemben való megvalósítása lehetetlen, mert ezek nem valósíthatók meg anélkül, hogy valamennyi létező állam fel ne bomoljék. Megírja Eötvös, hogy valamennyi polgár politikai befolyásának tökéletes egyenlősége még ott is, ahol az alkotmány mesterséges eszközök által igyekezett a polgárok társadalmi egyenlőségét fenntartani, csak rövid ideig tartotta fenn magát.

Társadalmi egyenlőség nélkül pedig a politikai befolyás egyenlősége sohasem létezett. Még a demokráta államokban is, mint Athénben és a graccusi forrongások utáni Rómában a nagyon és műveltség tekintetében magasabban álló osztályok a közügyekre mindig nagyobb hatást gyakoroltak.

Ezért maga Rousseau is, bár a politikai egyenlőséget a tökéletes állami lét feltételének tekintti, elismerte a politikai egyenlőség megvalósításának gyakorlati lehetetlenségét.

A fővárosok döntő szerepe a politikában

Amikor a továbbiakban bebizonyítja Eötvös, hogy a politikai befolyás teljes egyenlőségét gyakorlatilag nem lehet,

olyan problémára mutat rá, mely a tavasz és a nyár folyamán igen élénken foglalkoztatta a magyar közvéleményt is.

A főváros döntő politikai befolyásának s ezzel

az utca népe döntő politikai hatalmának túlsúlyára mutat rá a nemzet vidéki örösi rétegeivel szemben.

Kimutatja Eötvös, hogy ha még minden polgár számára a tökéletes politikai egyenlőséget ki is lehetne vinni, akkor is gyakorlatilag lehetetlen volna a politikai befolyás egyenlő gyakorlása a vidék óriási tömegei számára.

„A központi hatalom székétől távolabb lakók sohasem fogják a politikai befolyást azon mértékben gyakorolhatni, mint azok, akik a központi hatalom székelyén tartózkodóknak.”

Uta) Franciaország legújabb történetére, amelyben a nagy forradalmat Páris diktálta az egész ország számára és végül Páris ültet be császári székébe Napóleont. Még ha a választási jog mindenkit egyaránt illet is meg,

fennáll a lehetőség, hogy a népképviselet, a polgárok egy kisebbségének hatása alá kerül, ha ez a kisebbség például a főváros lakosságának egy része fenyegetően lép fel a törvényhozó testülettel szemben, vagy éppen fegyverek birtokában esetleg megszállja a törvényhozó testület gyűlési termét.

Ebben az esetben a polgárok választási jogának egyenlősége nem véli meg az ország többségét a főváros uralkodásától. Minőt Athénben, Rómában, Párisban, minőt mindig is mindenütt tapasztalunk, hol

a szabadság fogalma a népfeltség fogalmával feleltér, s ahol az összes közhatalom szerencsés merénylet által egy pillanatban akár valamely gonosztervűnek kezébe is kerülhet.”

A főváros befolyásának mindig fennálló túlsúlyát nem menti az,

hogy a főváros mégis a legjobb képviselője az országnak, mert itt lakik legnagyobb tömegekben az értelmiség. Nem menti pedig egyrészt, mert

a legfontosabb érdek, a földművelési, a fővárosban nincs képviselő, másrészt pedig, akik a fővárosok utcái lázongásában résztvenni szoktak, azokat igazán nem lehet az ország értelmiségével azonosítani.

A polgári szabadság és az állam függetlenségének biztosítása tehát nem képzelhető el másként, mint hogy a kormányhatalom oly szilárdul van megszerkesztve, hogy irányában minden ellenállás lehetetlen s megtudja védeni az országot a főváros esetleges lázongó részének zsarnoksága ellen. „Igen, de — teszi fel a kérdést Eötvös — ki fogja az országot ily hatalmas kormány bitorlásaitól megóvni?”

Nem segít ki a kátyúból bennünket az sem, hogy a központi hatalom székelyét olyan kisebbvidéki helyre teszik át, ahol az védve van a főváros erőszakos befolyásától, mert ez esetben fővárosi rendszeren az ellenzék központjává lesz és nagyon kétséges, hogy a két lehetőség közül melyik a veszedelmesebb.

A szabadság túlságos megszorítása oly helyen, hol a törvényhozás ülésezik, megfosztja a törvényhozást a közbizalomtól, bár a nyers tömeg bántalmait ellen védi. Viszont kiteszi azon hatalmak befolyásának, melyek a rendet a törvényhozás jelében tartják fenn. És hiába ruházza fel a népfeltség képviselőivel a törvényhozást a nép nagy tömege, mert mindenik többség — még a törvényhozásé is — meghajlik azon hatalom előtt, amely körülötte korlátlanul parancsol.

„A nehézség nem abban a módban rejlik, amellyel a szabadság és egyenlőség elvét az újkor egyes államokban alkalmazták, hanem magukban az elvekben, melyek ilyen értelemben nagy államokban nem alkalmazhatók.”

Ha a szabadság abban áll, hogy a hatalom, amely a nép nevében kormányoz, korlátlan legyen és minden ellenállás vele szemben

lehetetlenné váljék, akkor megnyílik a lehetőség arra is, hogy az a csoport, amely a többséget akármily módon, ha esetleg választási terror által is egyidőre megszerzi magának, azonnal az állam minden erejével felett rendelkezhetik.

Az állam ilyen berendezkedése

Pillanatsfelvételek Ungvárról

1.

Zakatot a vonat. Kinéztek az ablakán. Síkságon haladunk: köröskörül öszről maradt fűszálak, bokrok, mezeten fák. Mind úgy tűnik el és jön ismét elő, mintha egy filmet százszor pergetnének. Már elhagytuk Csap községet. Aludtam egy kicsit, mikor ott megállt a gőzszeker, de azért emlékszem rá valamelyest. Epen akkor ébredtem fel, midőn a vonat nekiszede- lődött. Elhagytuk az állomás- épületet, én az ablakból rábamul- tam. Új kapu volt, mivelhogy mostanában újra magyar főúrral ékeskedik. Meszelék láttam: törlik a régi írást, döntik a régi kaput. Aki idegen nem tudná, hát annak most a fülebe ordítanám, hogy: kérem szépen, legyen olyan szives tudomásul venni, visszahódítottuk a Felvidéket. Hódítottunk húsz évig nyugalmas bühesességgel, türelemmel, okossággal, munkával, imával, sóhajokkal és reményekkel és az új régi nagy hazába veti hittelt!

2.

Aki Csapon felszállt, mind tudja, hogy Ungvár alig húsz kilométerre van még. El kezdtek beszélni ezekkel az emberekkel. Sok szöveget mondanak. Beszéli, hogy milyen jó most. De senki sem akar egy mukkot sem szólni, hogyan érezték magukat a csehek alatt. Ebből látom, nagyon rossz dolguk lehetett.

3.

Végállomás, Ungvár. Azt hiszem, sokáig fogva tart ez az érdekes város. Az állomás háromszín zászlója is másképp hullámozik a szélben, mint nálunk. Egészen különösen. Sírva, rikoltva. Elkeseredett hangok törnek belőle az ég felé, mintha át akarnák vágni az ólmos felhőket, mintha azért imádkozna ez a zászló, hogy legyen ár- víz, mely elmossa az ideiglenes határokat, mely kimossa a cseh határoszlopokat és vigye, vigye oda, ahonnan hozták.

4.

Két napja járom a várost. Jó sok pénzük lehetett a cseheknek, hogy ilyen nagyra kiépítették. Náluk úgy látszik a szívet és az észet ez pótolta ki. Korszerű hatalmas bérpaloták, fantasztikus postaépület, egész parlament! Felbehagyott villák, házvázak, porréteges faemlévények, csupa

mellett olyan hatalmas ok szól a korlátlan hatalomnak egy többsége által való megkaparintása mellett, hogy

erre nézve a kísérlet bizonyosan nem fog elmaradni.

Ebből az következik, hogy vagy ezt a lehetőséget el kell fogadni, vagy pedig azt a szabadság korlátozása által megelőzni.

Ha azonban elfogadjuk azt a lehetőséget, hogy a többség bitorlásokra is felhasználhatja a kezében lévő kormányhatalmat, akkor a római plebshez jutottunk. Ha viszont a szabadságot korlátozzuk, akkor nem juthatunk máshova, mint a diktátorokhoz. Középut nincs.”

rendetlenség. Az emberek is ilyen rendetlenek. Veszekedés, gyűlölet, piszok, borszag, százzámra szaladgáló kóbor kutyák, sár és mulatók.

Nem csoda, a csehek szép tulajdonságai kicsit beitták magukat a házak vakolatába, az emberek hátszába. Ők legalább bebizonyíthatják, milyen kultúráltak voltak. — Na és, ami borzasztó fontos, milyen világvárost csináltak Ungvárból! Mi magyar várost csinálunk belőle!

5.

Nehéz dolga lesz a magyar igazgatásnak. De kitűnő tisztviselőkkel mindent meg lehet oldani. Ha a rászorult segítyt kap, olyanok is jönnek, akiknek földjük, jószáguk és ezenkívül... túl jó dolguk van. Vannak magyarnevi családok, ahol elfelejtették a mi nyelvünket és iskolás nyermékek alig tudják kinyögni azt, hogy magyar. Mádjart mondanak.

Vannak árulók is az ungvári nép között. Persze ezek aztán ma a legnagyobb magyarok. Csak utána kell járni a dolognak, a legszörnyűbb jellemtelenség körül szemünk elé. Hízkeléssel, szolgálattevésekkel húzzák ki magukat a bajból és senki sem tudja meg talán sohasem rettenetes tetteiket, melyekkel a hazának ártottak. — Biztosan nem gondoltak arra, hogy valamikor számot kell adniok viselt eszekekedeteikről. De most számot kell...

6.

Gondterhes arccal távoztam Arpad első városából. Sok még itt a munka. De már épül az új élet, ömlik ide az új hit és virágozni kezd itt is az ország.

Ervi Donát.

30 év óta

birja a Darnol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált. — Szükség esetén a kedvelt kashajtó: **DARNOL**

— A sütő szakosztály tagjainak figyelmébe! Felhívja a szakosztály elnöksége a sütő és molnár iparok figyelmét az évi rendes közgyűlésre, mely 30-án délután 5 órai kezdettel való megtartására, melyet az Ipartestület disztermében tartanak.

Vasárnapi Istentiszteleti rend

A református templomban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Szentes László, délelőtt 11 órakor Uray Sándor. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor K. Kiss László, délután 5 órakor dr. Bartha Tibor. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Baja Mihály, délután 4 órakor Siposs Imre. — Ispóty téri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gyula, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor dr. H. Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Kerekestépi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási áll. iskolában délelőtt 10 órakor Cs. Nagy Daniel. Tegláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János János. — Wolaifka-telepi olvasókönyvben délután 3 órakor vitéz Szilágyi László. — Szegényházban délelőtt 8 órakor Halász András. — Tanyai istentisztelet: Cucán délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Szikgáton délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. — Pallagon délelőtt 9 órakor Kurucz József, Hosszúpályi úton délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Horthy körházban délelőtt fél 9 órakor Nagy Sándor. — Halápon délelőtt 9 órakor Papp Géza. Gyermekistentisztelet: Homokkerti templomban fél 9 órakor Szilágyi László. — Állóhegyen délelőtt 11 órakor és Pipóhegyen délután 2 órakor László Lipót.

A Szent Anno ucai római katolikus plébánia templomban és kápolnában rendes vasárnapi miserend, misézések 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. Szentbeszédet mond ugyanő. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 4 órakor. Kertészekben és kápolnában: Csapókertben dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, Nyilastelepen Kiss László s. lelkész, Szoboszlai úti elemi iskolában Szücs Ferenc, Augustában Horváth István piarista tanár, Pallagon dr. Báltky Miklós rendházfőnök. Zitában Hess Ödön, Hajdúszámban Novák Gyula, Józsaú dr. Szabó János, Klinikán Béres Endre és László Miklós.

Az evangélikus templomban délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet lesz, prédikál Pass László esperes-lelkész. 11 órakor pedig az egyházközösség évi rendes közgyűlését tartja. Délelőtt 9 órakor a tanulóifjúság számára egyházi énekóra lesz, mely után exhortációt tart Labossa Lajos vallásos tanár. — Délután 5 órakor istentisztelet, prédikál Bajtás Sándor, délután fél 3-kor istentisztelet Nagylétán, prédikál Bajtás Sándor.

A görög katolikus templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissa, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s. lelkész mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise; délután fél 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság, 4 órakor vespernye és szentségimádás. Folyó hó 30-án, hétfőn, a 3 főpüspök ünnepén és február hó 2-án, Gyertyaszentelő Boldog Asszony ünnepén vasárnapi miserend.

A baptista imaházban. A Szannanos ucai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaájtat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zenészekkel. — Szerdán este 7—8-ig négyveteli ünnepély. — Péntek este 7—8-ig imaóra.

Menyasszonyoknak!

Paplan, vászon, fehérnemű a téli vásár
alkalmából kivételes olcsó áron

KONTSEK divatházában

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Színházi napló

Régen látott nagy sikert aratott a közönség minden rétegénél a Csokonai-színház vendéggjátékjainak, a Francia szobalány. A sikert előre lehetett látni, hiszen Jacques Deval pompás, szellemes és mulatságos darabja már világsikerrel fémjelvezte és a budapesti Vígyszínház legjobban kifutott szezonlágereként került Debrecenbe, de még így is bizonyos meglepetést keltett az a rendkívüli meleg fogadtatás, amiben a debreceni közönség a darabot részesítette.

Része van ebben a kirobbanó sikerben a kitűnő előadásnak is, — amit Horváth Árpád igazgató maga rendezett és aminek különleges érdekessége, hogy a címszerepet kettős kiosztásban játssza Pogány Margit és Hamvay Lucy. A két kiváló színésznő között a promier előségeit szabályos sorházás döntötte el, ahol árvalány hiányában Seprényi Lajos, a tehetséges karakterszínész játszotta a sors szerepét, Pogány Margit nevét huzva ki.

A szombat reggeli lapkritikák azonban mindkét címszereplőt egyformán beszámolták, aminek az a magyarázata, hogy a délelőtti főpróbán Hamvay Lucy játszotta végig a szerepet. A szombati előadásban Hamvay Lucy hasonlóan nagy sikert ért el, mint a promieren Pogány Margit és bizonyos, hogy nagyon sokan lesznek olyanok, akik az érdekes összehasonlítás kedvéért mindkét népszerű színésznőtől megnézik Françoise kedves figuráját.

A Francia szobalány nagy sikerre előreláthatólag megoldja a Csokonai-színház jövő heti műsorgondját is, így a társulat annál erőteljesebben készül a következő újdonságokra. Négy darabja is van előkészületben a Csokonai-színháznak, mind a négy olyan, — amely teljes joggal számot tart a közönség érdeklődésére.

Előadásra készen áll már Gárdy, a finom francia költő és színpadi szerző technikailag is bravuros poétikus színműve, a Szeretniz. A Debrecenben több, mint egy évtized óta nem adott darabban a mostani felújításon a Csokonai-színház három kitűnő tagja: Somlay Julia, Mányai Lajos és Kamarás Gyula játssza a nagyon érdekes szerepeket, az előadás annál különlegesebbnek ígérkezik, mert Horváth Árpád igazgató, aki a darabot rendezte, azt tervezi, hogy az előadást kíséri a Csokonai-színházból. A Csokonai-színház halálmas nyitány színműve miatt ugyan is nem alkalmas az ingovány kamara darab eljátszására és így minden valószínűség szerint a Déri-Muzeum önálló dísztermében, különleges hatások elérésére első ízben

mélység nélküli színpadán kerül színe a Szeretniz. A debreceni közönség irodalom szerető köreiben máris nagy várakozás előzi meg a kísérletet.

A legközelebbi bemutató a Kávé habbal zenés vígjáték lesz, — ami a budapesti Royal-színházban elérte a százas jubileumot. A Barabás-Harmat-Eisemann darab meséje vidám és fordulatos. Egy kis kávéházban játszódik le, — amelynek tulajdonosnője, Eva apróhirdetés útján megismerkedik egy fiatalemberrel. Már minden a legjobb úton van, amikor megérkezik Eva nagybátyja, akiről azt hitte, hogy Amerikában csinált karriert. Kiderül azonban, hogy a nagybácsi Amerika helyett a fogházban üdült és a lopott ékszereket a kávéház billiárdasztalában rejtette el. Ezeket az ékszereket a fiatalember felismeri Eván, hiszen fölük lopták el. Innen származik a bonyodalom, amely — jólnevelt operetthez illően — természetesen szerencsésen oldódik meg.

Hamvay Lucy, Halasy Mariska, Déghy Piri és Szabó Ernő lesznek a Kávé habbal előadásának vezető szereplői és lesz egy nem mindennapi érdekesség is: Mányai Lajos, a kitűnő karakterszínész buffoszerepet játszik. Mányainak régi vágya, hogy operettszínpadon is szólóh jusszon. Ez az óhajítása most teljesedik és külön örömmel készül a nagy buffoszerepben való bemutatkozásra.

A Kávé habbal után a szegedi színházban ősbemutatóra került a rádió által is közvetített Illiczky-Kamjonkya-Saly operett, az Erzedekisasszony következik. A vidám operett bonvivánja Márkus Lajos lesz, Bakó Baba és Sugár Mihály mulatságos narasztpárt játszanak és Kondor Ily és Erős F. I. máris erősen készülnek a nagy társulatukra.

Előkészületben van ezenkívül Vaszary Gábor Babus című, az Andrássy úti színházban kivételes sikert felmutatott burleszkje, Losonezy Dezső zenéjével és felújítja a Csokonai-színház Harsányi Zsolt »Zenélő óra« című hiedermayerhangulatú színjátékát is, abban az átdolgozott formájában, ahogy most a Nemzeti Színház röprízen ment.

Meg kell végül említeni, hogy sajnos, a színházak seholsem mennek jól. Úgy látszik, nem kivételek a felvidéki színházak sem, mert mint a komáromi lap írja, vitéz Jakabfy társulatának egyáltalában nem sikerült a szezonja, a kassai Felvidéki Ujság pedig vezércikkben hívja fel a színház támogatására a közönséget, mert a tár-

sulat üres házak előtt kénytelen játszani. A kassai társulatban egyébként sok debreceni ismerős van; ott játszik Radnóthy Éva, Gellért Marika, Lakos Klári, Putnoky Bálint is.

A színházi iroda jelenti: Ma, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal

**1 bolond
100-at csinál.**

Vasárnap este

Viktória

Hétfőtől minden este a hatalmas sikert aratott

Francia szobalány

Hétfőn:

Hamvay Lucyvel Francia szobalány

bombasiker,

Francia szobalány

élmény,

Francia szobalány

felejthetetlen színházi este.

Zenepedagógiai tanácsadó a városi zeneiskolában

Érdekes újítást vezet be a Városi Zeneiskola február hó 1-től kezdve. Hetenki egy zenepedagógiai tanácsadó órát tart szülők és a zenetanulók iránt érdeklődők részére.

Ezek az órák teljesen díjtalanul szolgál a Zeneiskola felvilágosítással. Megvizsgálja a zenei tanulmányokat folytató kiváló gyermekeknek, felnőtteknek zenei hallását, ritmusérzékét, hangját és általában a vizsgálat eredményeként tanácsot ad a szakszerű kiépítésre.

A Városi Zeneiskola igazgatójának ez a terve egyúttal szociális célt is szolgál: a szülőket kívánja kímélni a felesleges kiadástól, mert szakszerű tanács alapján javasolja a megfelelő hangszer tanulását, illetve annak kiválasztását, vagy pedig a megfelelő képességek hiányában az illetőt ösztönzt felvilágosítja a zenetanulásnak eredménytelenségéről.

A február 1-én kezdődő beiratkozások alkalmával külön tanfolyam indul 10 éven felüli gyermekek részére furulya (blockflöte) tanulásra.

A hangszer ára 6 p. Beiratási díj: 6 P. Havai tandíj 3 P.

Ennek a tanfolyamnak tanulása különösen azok részére alkalmas, akik hangszerrel még nem tanulnak, vagy a hangváltás (mutáció) korában vannak. Könnyű szerrel elsajátíthatják a hangszer kezelését, megtanulják az elméleti dolgokat, fejlesztik zenei hallásukat. A tanfolyam elvégzése mintegy előképzést szolgál a későbbi zenei tanulmányokhoz.

Azok a növendékek pedig, kiknek szülei nem rendelkeznek a megfelelő anyagiakkal, hogy zongorát, hegedűt, esellőt stb. szerezzenek be: 6 P-ért hangszerhez jutnak és furulyazetkarban való részvétellel nemes zener élvezetben is részesülnek.

Beiratkozni lehet még az összes tanzakokra febr. 1-től d. e. 9—11-ig és d. u. 3—6-ig. Vár u. 1. sz.

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6
C5 D5 C6

1913
A m
hadjár
honné
Az ezr
vassz
az 123
csatábo
gas ha
dőt. E
hajtott
melnye
vedett.

küre
kezde
dez. T
jövéd
akció
x N
dez az
lete 19
rona v
lépőd
2 legs
mezes
A zen
tatja.
előző.
ELAL
Hálók
szöny

atán 6
előad
terme
gya:
mekét
Előadó
sikert
témája
beszéd
társad
magya
rönlés
lem. A
ereje.
A gyer
fejjé
széne
széne
mit ne
széde
mivel
fejje
és híve
sebb.
sában.
kődni
zines.

üggetlen Ujság po.
p. — Szerkesztősége
ala: Ferenc József
fon: 32-12.
Egész évre 28,80,
negyedévre 7,20.

naplója

egyházrész Leány-
én délután 6 órai
os teadélutánti ren-
dül. A határo

2 legesnyább jel-
ntalomban részesül.
ált zenekar szolgál-
s állare nem kötele-
ség.

ETEL CSERE
combinált szobák
ern konyhak. iroda

János m. kir. állami
ti tanár. Az előadás
r nyelv és a magyar
jelentősége egyenl.
zeti szempontból. A
s a magyar beszéd-
lelem és beszédvéde-
beszéd, az élő szó
szinn meg beszélés
előadása. 5 beszéd-

Hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12. Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR: E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgáltatást: »Nap«, Piac ucca 1. sz. »Munkácsy«, Piac ucca 72. szám. — »Aranygyászár«, Kossuth ucca 8. szám. »Arany János«, Csapó ucca 36. »Mátyás király«, Nyilastelep.

Hősök naplója

1915. JANUÁR 29.

A m. kir. soproni 18. gy. e. kárpáti hadjárat folytán a m. kir. pozsonyi 37. honvéd gy. ho. kötelekben harcolt. Az ezred I. zlja, továbbá 1 üteg és 1 lovasszázad, mint hírszerző különítmény, az 1922-1923-ig vívott 18 kárpáti csatában Czarna-nál, (Galiciában) magas hőben, igen eredményesen működött. Ez alkalommal hősiesség rohamot hajtott végre ellenséges tülerő ellen, melynél 60 százalékos veszteséget szenvedett.

— Ispoltályi egyházzás Leánykőre január 29-én délután 6 órai kezdettel műsoros teadélutánt rendez. Teajegy 50 fillér. A befolyó jövedelem a Magyar a magyart akcióra megy.

x Nagyszabású álarcos bált rendez az Egyetemi Altszék Egyesülete 1939. február hó 1-én, szerdán este pontosan fél 9 órakor a »Korona« vendéglő dísztermében. Belépődíj személyenként 80 fillér. A 2 legszébb és a 2 legcsinább jelmez értékes jutalomban részesül. A zenét kombinált zenekar szolgáltatja. Jelmez és álarc nem kötelező. — A rendezőség.

ELADÁS VÉTEL CSERE
Halók, ebédlok, kombinált szobák szőnyegek, modern konyhák, iroda bútorok, Széchenyi u. 6.

— A Szülők Iskolája kedden délután 6 órai kezdettel tartja kilencedik előadását, a Kereskedő Társulat dísztermében, (Piac u. 8.) Az előadás tárgya: „Hogyan nevelje a szülő gyermekét a helyes magyar beszédre?” Előadó: Gáspár János m. kir. állami siketnéma intézeti tanár. Az előadás témája: A magyar nyelv és a magyar beszéd szépsége, jelentősége egyéni, társadalmi és nemzeti szempontból. A magyar nyelv és a magyar beszéd romlása, Nyelvvédelem és beszédvédelem. A hibátlan beszéd, az élő szó ereje. Hogyan tanulunk meg beszélni? A gyermek beszédfejlődése. S beszédfejlődés veszélyei, akadályai. A beszédnevelés. A szülő teendői a beszédnevelés érdekében. Mit tegyen, mit ne tegyen a szülő a gyermek beszédfejlődése idején? Mivel segítse, mivel ne gátolja a szülő gyermekének fejlődését? A szülő felelőssége és hivatása az öntudatosabb, helyesebb, szebb magyar beszéd kialakításában. Az előadás közre fog működni a Petőfi Dalkör. — Belépődíj nincs.

Tiszántúli építőipari nagygyűlés lesz Debrecenben

Előjárósági ülés az Ipartestületben

A tagok csaknem teljes számú jelenlétében tartotta meg az Ipartestület előjárósági havi rendes ülését. Szendrey Sándor alelnök nyitotta meg az ülést, buzdító beszédet intézett a fel szabadult segédkezekhez. A három legkiválóbbnak: Kemecsei András géplakatos, Baranyai Gábor autószerelő és Koltosváry István cipészegédnek át nyújtotta az Ipartestület díszérő oklevelét.

Gálamb Ferenc elnök ismertette ezután az elmúlt héten a minisztériumban folytatott tárgyalásának eredményét. Örömmel vette tudomású az előjárósági, hogy az Országos Lakásépítési Hitelszövetkezettel fennálló székház kölcsön annuitása, az elmúlt évben történt fizetések után lényegesen csökkent, annál is inkább, mert az elnök közbenjárására a szövetkezet nagyobb összegű kamatmegterítést írt jóvá és a kamatlábat is leszállította.

Az annuitáshátralék kamatszolgáltatásának és esetleg a Székház tőke-tartozások elengedésének kérdésében is beható tárgyalásokat folytatott az iparügyi minisztériumban, ahol azt a választ kapta, hogy eben a költségvetési évben, ha más nem is, de legalább az annuitáshátralékok kamatszolgáltatásának átvállalását keresztül tudják vinni.

Tárgyalt az elnök az iparügyi minisztériumban, a hátralékos tagdíjak behajtásáról is, ahol azt az értesítést kapta, hogy ezek közadók módjára behajthatók magantartozások és 5 év után nem évülnek el, mivel rájuk a magantartozásokra vonatkozó jogszabályok az irányadók. Nem ellentét azonban, hogy oly irányú közgyűlési határozat meghozatalát, mely az öreg sé elaggott iparosok mentesítését célozná, vagyis 60 év után az öt évet meghaladó hátralék, 65 év után a 3 évet meghaladó hátralék, 70 év után pedig az egy évet meghaladó hátralék törlesztés mondani ki nemleges zálogolási jegyzőkönyv alapján.

Az ácsiparos és a cukrászszakosztály továbbra is megmarad önálló szakosztálynak, a mézeskalácsos szakosztály azonban beolvad a cukrász szakosztályba.

A Jándy Ferenc aljegyző elhalálozásával megüresedett állás betöltéséig az elnöki tanács egyhangú határozattal a Számvizsgáló Bizottság elnökét, Lajos Bélát kérte fel az ügy- és vagyonkezelési munkák elvégzésére 120 pengő tiszteletdíjjal, továbbá az aljegyzői állás betöltéséig Földmég Zoltán gépfőnököt alkalmazta kisegítésképpen.

Az egyhangulag magáévá tette az elnöki tanács határozatát, hogy a 2 év-

— **Házasság.** Mandel Józsa Debrecen—Budapest és Bernáth Sándor Budapest 22-én házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

x Szilpál udvari fényképezőmester hadgyakorlat után visszatérve, műterme vezetését ismét átvette.

— **Mesedélután lesz Szappanos** ucca tizenhat számú Otthonunkban február 4., 5., 6-án délután 3 órakor. Ötvenkét állat, madár, törpe, tündér szereplő két felvonáson át táncol, énekel, mókázik. Látnyos, mulatságos állatmesé! Gyermek, felnőt nézze meg! Műsor-megváltás minimális!

— **A Déri Múzeum** ma, vasárnap 10-1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár 10-12-ig nyitva.

nél magasabb tagdíjhátralékban levő iparosoktól, ne csak a tanonc tartási jog vonassék el, hanem ezek az iparosok segédkeket se jelenthessenek be. Ez a rendelkezés a szakosztályi tagsági díjjal hátralékban levő iparosokra is vonatkozik.

Bisotka István, az építőmesterek szakosztályának elnöke a nagyerdei fürdő vasbeton medencéjének munkálataira vonatkozó versenytárgyalással kapcsolatban, a helyi érdekeltséget ért sérelemlről sérelemlről tájékoztatta az előjáróságot.

Az elnök ígéretet tett, hogy a minisztérium közszállítási osztályán el fog járni atekintetben, hogy a Közszállítási Szabályzat megsértésével jövőben ne idegen vállalkozók nyerjék el a helyi munkákat. Megemlíti, hogy például a Hitelbank, a fűtőház, a Máv-garage, a légvédelmi laktanya építési munkálatait is idegenek kapták, mérhetetlen kárára a helybeli kereskedőknek és iparosoknak.

Beható vitát váltott ki Szalay József asztalosmesternek a tatarozási adókedvezmény kiterjesztése ügyében kelt beadványa.

Szendrey Sándor alelnök szözlő részletesen a kérdéshez, hangsúlyozva azt, hogy a tatarozási adókedvezménynek az 1939. évre való kiterjesztésére még addig semmiféle intézkedés nem történt, pedig Debrecenben ezidőszentint semmiféle közmunkára sincs kilátás, így sokat jelentene a magánépítkezés, ami azonban a tatarozási adókedvezmény híján szintén elmarad. Egyetlen munka lenne, amire számítani lehet: a gyógyfürdő építési, de hogy ez miért húzódik ennyi ideig, nem tudják. Javasolta ezért, hogy hívjon össze az ipartestület a tiszántúli iparosság bevonásával, építőipari nagygyűlést, ahol ezeket a kérdéseket behatóan megtárgyalják. Felvetette a kérdéssel kapcsolatban a sokféle adókérdését és az adónak egy név alatt való megállapítását sürgette.

Boldog József festőmester a tatarozási adókedvezménynek minden egyes házra való kiterjesztése mellett foglalt állást.

Az előjárósági egyhangulag kimondta az építőipari nagygyűlés összehívását.

Jelentést tett ezután Lechner Lajos jegyző az elaggott és munkaképtelenné vált iparosok, azok özvegyei és hozzátartozói javára indította karácsonyi segély akcióról, amely igen szép eredménnyel végződött, amennyiben 1200 pengőn felüli készpénz, sok ruhanemű liszt, kenyér, kalács, fa és szén gyűlt össze.

x Készíttessen üvegezést, üvegciszolást, tüköröntést, matt üvegeket legelősebben. Stefanszkinál, Csapó ucca 13.

— **A Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet** közgyűlésén az intézet főtitkára mellett egy gazdaságpolitikai tanácsadói állás felállítását határozta el és az állás betöltésére nemzetközi pályázatot hirdetett. A betöltendő állásra vonatkozó pályázati hirdetmény annakidején a Budapesti Közlönyben is megjelent. Tekintettel arra, hogy mindeztideig a fenti állásra a kötött feltételeknek megfelelő pályázati kérelem a Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézethez nem érkezett és így az állás még betölthető nem volt, az intézet a pályázatot továbbra is fenn tartja. A pályázati kérelmek a pályázók részletes francia nyelvű életrajzával felszerelve, megjelent tudományos közlemények csatolása mellett, a földművelésügyi miniszter vám- és kereskedelemügyi titkárságában 1939. február 1-ig bezárólag nyújthatók be.

— Túlágosan vérmes emberek-nél, kiváltképek akiknél az igen nagy nedvűség mindenféle kellemetlen tünetet, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete gyakran jelentkezik, kitűnő hatásal szokott járni, ha néhány héti naponta reggel, éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— **A Nektár Méhészeti Egyesület** február hó 2-től 22-ig, minden este 7 órakor kezdődő — méhészeti tanfolyamot tart az Ipartestület dísztermében. (Simonffy u. 1-c). Előadó: dr. Debreczeni László m. kir. méhészeti felügyelő. A tanfolyam díjtalan, de a költségek részbeni megtérítése fejében az egyesület tagjai 50 fillért, a többi hallgatók 1.— pengőt fizetnek a tanfolyam egész tartamára. Előzetes beiratkozás nincsen.

x **JAZZ-ZONGORÁT** tanít Csanak Béla, Rákosi Jenő u. 7. I. 3.

x **Készüljön!** Február 11-én, szombaton este lesz a **famunkások, asztalosok** álarcosbálja a Munkás-Otthonban. Az asztalos műhelyekben már készülnek a szebbnél szebb tárgyak.

Schiffer József

üvegciszoló és tükörgyártó
DEBRECEN, Széchenyi-utca 42. tel. 25-19

— **Füstölt libahúst, libaszirt, libaszalámit** legelősebben Heisz-nál, Simonffy u. 5.

— **A debreceni statusquo-ante izr. anyahitközség ismeretterjesztő kultúrciklusában** vasárnap, f. hó 29-én délután fél hat órakor a zsidó gimnázium I. osztályú földszinti termében »A zsidó vándorlások története« címen előad: Ehrenfeld Arthur. Az előadások látogatása díjmentes.

x **Piribauer István fényképező** (Bethlen u. 23.) hadgyakorlatról visszatérve, műtermet ismét megnyitotta. Olcsó árak.

— **Mesedélutánt** rendez a Csapó uccai egyházzás női köre február 4., 5., 6-án délután 3 órakor a Szappanos ucca 18. számú Otthonában. Ötvenkét gyermek mutatja be »Róka koma, az erdő bölcsé« című kétfelvonásos mesedarabot vidám dalokkal, mókákkal, versekkel és sok állatszereppel. Látnyos és mulatságos gyermeknek, felnőtnek egyaránt. Műsor-megváltás minimális!

x **Tanuljon porocellánfestést!** Külföldön is hasznát veszi! Jelentkezni: Keretezőbolt, Piac ucca 89. szám.

— **A csapókerti egyházzásban** fontos tanácsülés volt. — A gyűlést dr. Dancsházy Sándor lelkipásztor vezette. A tagok a szokásos szép számmal vettek részt a gyűlésen. Első tárgy volt az 1938. évi számadás előterjesztése, melyet Kocsis Lajos pénztáros tett meg. A bevételek teljesen fedezték a szükséges kiadásokat. A takarékos és gondos pénzkezelésért és pontos számadásért a gyűlés köszönetét fejezte ki. Egyhangulag elfogadták ezután az 1939. évi, reális alapokon nyugvó költségvetést. Kérelmet terjesztettek a központi vezetőség elé, hogy a gyöngye, kis harmonium helyett a már 1937-ben fölszentelt templomba új orgonát kapjanak. A harangot saját erejéből szerezte ki az egyházzás s megkezdte a gyűjtést a mostani 240 kilogrammos harang mellé egy nagyobb harangra. Az Olvasókör rendezésének írvét teljesen fölkarolta a gyűlés és köszönetét fejezte ki a központi gazdasági bizottságnak berendezés céljára adott óska fa- és deszkaanyagért. Az egyes tárgyaknál több hozzájárulás és alapos eszmecsere volt s a szokásos módon bibliaolvasással és imádkozással kezdődött és végződött.

Mayerling évtordulóján

Írta: Paál Jób

Ma van kerekén ötven esztendeje annak, hogy a mayerlingi vadászkastélyban kétszer egymásután eldördült Rudolf vadászfegyvere... 1889 január 29-ikének éjszakáján váltak meg közös akarattal az élettől a monarchia trónörököse és szerelmese: Vetsera Mary báronő.

— Mayerling...

Kicsiny község a Schwechat völgyében, Alland mellett, a lombos fákban és madárcsicsérgésben gazdag Wienerwald kellős közepén. Verőfényes vasárnapok délelőttjein autócárok viszik ki a kíváncsiakat Badenből és Vöslauból a mayerlingi kastélyhoz.

Maga a kastély áll még, de már régen nem abban a formájában, mint ezernyolcszázkilenevennyolc januárjának utolsó napján. Magas és vastag fal övezi a vadászlak kertjét és ötven esztendő óta e falon keresztül idegen nem léphet be. Egyetlen férfinak van csak szabad bejárása a házba: a tisztelendő atyának,

aki Heiligenkreuzból néhanapján eljön ide, hogy a klostrom szomorú és örök némaságot fogadott lakóinak feloldozást adjon a gyónás megszentelt perceiben...

A mayerlingi vadászkastélyból klostrom lett...

A Karmel-hegyről elnevezett Boldogságos Szűz rendjének leányai imádkoznak a cellákba átalakított szobákban... Amikor atlépik a magas falba vágott keskeny tölgyfakaput: örökre búcsút mondanak az élet hangos örömeinek.

Új nevet kapnak az új élet küszöbén. Beszédre többé nem nyilhat az ajkuk. Szeretteik, — akik elkísérik őket a klostrom kapujáig, csak a ravatalon látják viszont a klostrom lakóit.

Hűsétel csak kétszer kerül az asztalukra: az Ur születésének és feltemadásának ünnepén. Életük egyforma napjai ájtatosságban és munkában telnek el. Ők gondozzák és

művelik a hatalmas kertet, — amely egykoron park volt, illatos virágokkal és egyenesre nyírt bokrokkal, most pedig: főzelek és zöldség tenyészik benne.

Sokupné, a szomszédos koresma gazdája mesélte nekem:

— Szerelmükben csalódott főúri családok lányai és asszonyai választották évtizedeken keresztül otthonukká a mayerlingi klostromot.

Csendes esteken de sokszor láttuk: lefüggönyözött kocsi állt meg a klostrom mellett,

idősebb hölgy tündéri szépségű, aranszőkehajú leánykát segített ki a kocsiból.

A kolostor esengője élesen sivitott beje a csöndbe, a kapu kinyílt, — még egy utolsó búcsú, egy utolsó Istenhozzád, aztán örökre bezárult az ajtó az új jövevény előtt. A kocsis megívott nálunk egy spriceert, a kísértő kísirt szemekkel vár odakinn és

— utolsó stációjához ért egy tragédia...

A klostrom lakóit mi sohasem látjuk. Egyetlen soror ériutkezik csak a külvilággal: az a kedves nővér, aki a kápolnát mutatja meg a ki-

váncsiaknak és aki a legszükségesebbeket bevásárolja...

...Senkisé tudja a nevét azoknak, akik életük hátralevő részére a karmelita-nővérek

Vetsera Mary — a kápolna Madonnája

A kápolna, ahova a kiránduló autók soffőrjei elvezetik a kíváncsiakat, nem állt még ötven esztendővel ennekelőtte. Ugy ragasztották hozzá a vadászkastélyhoz.

A bejáratnál persely és mellette felírás:

E kápolnában minden hangos beszéd tilos!

Keskeny padok előtt széles oltár. És az oltár mögött rácsok húzódnak. A rácsokon széles csipkefüggöny. Szürke és sűrű szövésű. A függöny mögött nincsenek padok. Csak hideg kőköcsök. E függöny mögött imádkoznak a maguk és a világ bűneiért a Karmeliták rendjének leányai...

...Az oltár fölött két mécesben halovány világosság pisilákol. Ötven esztendő óta...

A kápolna jobb oldalán kis nyíláson keresztül egy újabb kápolnába jutunk.

Ennek már szélesebb ablakai vannak és az ablakon túl a Wienerwald évszázados fái intgetnek felénk. Tavasszal zöldbe lombosodnak e fák ágai és közöttük fészket rak a költöző madár.

E második kápolnát abban a szobában rendezték be, amelyben 1889 január harmincadikán hajnalán Hoyos gróf és Loschek, a lakáj holtan találták Rudolft és Mary baronesst...

Az oltár előtt rózsaszínű, széles lépcsők.

Nemes márványból.

A rózsaszínű márványhasábok Korfu szigetéről kerültek ide és Termijanosz, Homér rajongója, — akinek

hirtelen távoznia kellett a bécsi Burgból, mert ott volt Erzsébet sárga szalonjában akkor, amikor Nopcsa báró jelentette, hogy szomorú hírek érkeztek öfenségéről, a trónörököséről...
különös gonddal választotta ki a márványtömböket. E márványlépcsőn imádkozott térdelve, könyves szemekkel a megholtak lelkének üdvösségéért a tragikus sorú, szomorú életű anya...

Az oltáron a Boldogságos Szűz képe... Glória koszorúzza martíraának tiszta homlokát... A festő, aki Erzsébet rendelkezésére elkészítette ezt a Madonna-képet, Vetsera Mary portréját tartotta állvány mellett, amikor dolgozott...

...Ferenc József a mayerlingi tragédiától haláláig eltelt huszonhét esztendő alatt egyetlen egyszer sem imádkozott ebben a kápolnában...

...Se a fiának, se ennek a kastélynak

a nevét nem volt szabad kiejteni teremtet léleknek előtte a Burgban, Schönbrunnban, vagy az ischli császárvillában...

Mayerlingről mindössze egyszer esett szó, akkor, amikor Ferenc Ferdinand az Izabella pozsonyi palotájából megszöktette Zsófiát és a császár ellene volt a házasságnak. Schrott vállalkozott rá, hogy

klostromába vonultak vissza...

A világ számára éppen úgy elvesztek ők, mint ahogyan az ő számukra mindörökre elveszett ez a világ...

megpuhítja a császár szívét és akkor kiáltott fel a Burgteater művésznője, pontosan abban a szobában, amelyben az ötven év előtti tragédia hírére vette az uralkodó, hogy:

Akik hasznot húztak Mayerlingből

Azon a napon, amikor eldördült Rudolf vadászfegyvere, ezek tartózkodtak a vadászkastélyban: — Hoyos Miksa gróf, a trónörökös barátja és vadásztársa, Loschek, a lakáj és fővadász egyszemélyben, egyben a trónörökös szerelmes leveleinek hordozója, Bratfisch, a híres bécsi fiakkeros, a kastély házmestere és a szakácsnő, akit Léninek hívtak. Mi lett velük?

Hoyos grófnak az udvar parancsára

külföldre kellett utaznia. — Előbb becsületsvárat vették, hogy a tragédiáról soha senkivel nem beszél.

Hoyos el is utazott. A kilenevenes esztendőkből egyszer leküzdhetetlen honvágyat érzett, hogy hazajöjjön. De Bécsbe nem merészkedett. Alszállt ragasztva Budapestre ment.

Két napot tölthetett csak el a magyar fővárosban. — Valaki felismerte. Ugy utazott el, — hogy holmiját ott hagyta a hotelben, ahol álnéven megszállt. Bratfisch negyven ezer forintot kapott és ezzel Amerikába ment.

Csak a haláláról érkezett hír. Loscheket Délamerikába küldték. A házmester és a szakácsnő Heiligenkreuzban a klostromban feszülettel a kezükben esküdtek meg, hogy a mayerlingi tragédiáról soha sem nyilik beszédre az ajkuk...

Léni néni, a szakácsnő különben se tudott semmit.

Furesa, de így van: még a tragédiát követő nap reggelén, január harmincadikán,

szerdán is feltette az ételt a tűzhelyre.

A konyha a vadászkastély pincé-

Az utolsó tanu

öt évvel ezelőtt, nyolcvanhét éves korában halt meg Mayerlingben az öreg Hirschofer Leopold.

Amikor én ezerkilencszázhuszonkilene januárjában megismertem, nyolcvankét éves volt. Ugy kerültem hozzá, hogy amikor először meutem el Mayerlingbe, ilyenformán gondolkoztam: a tragédia óta eltelt negyven esztendő alatt sok ezer idegen járt Mayerlingben. — Közöttük jó néhány száz újságíró is. Valamennyien megnézték azt, ami megnézhető: az egykori kastély elé épített kápolnát és a katasztrófa színhelyét, benne a Vetsera Mary fotográfiája után készült Madonna képet és az oltár előtt a korfui márványból faragott imamszámolyt.

A koresmába senki sem ment

kell használni, amelyet a legfőbbben utánoznak, ha sikeretlenül is. Biztos, enyhe, fájdalommentes hatás jellemzi az

ARTIN

piél hashajtó drageékat. Ete 2-3 szem Artint bevéve, reggelre kellemes ürülést biztosít.

»Még egy Mayerlinget akar felséged?!«

jében volt és Léni néni a konyha mellett lakott...

Savanyú tudó lett volna ebédre, kockára vágott zsemlyét dagasztott Léni néni a gombócésztába: Rudolf nagyon szerette ezt a bécsi edelt.

De a savanyú tudó ezen a napon ott kozmárodott a mayerlingi vadászkastély konyhájának tűzhelyén...

Auchenthaler doktor, aki jegyzőkönyvet vett fel a halálesetről és akinek jegyzőkönyve alapján megadták a temetésre az engedélyt, hosszabb külföldi tanulmányútra ment. Magas ranggal tért onnan vissza. De: még a családjának se engedte meg, hogy Mayerling nevét kiejtse előtte...

Vetsera Mary két nagybátyja: Baltazzi Sándor és Stockau gróf senkivel sem beszélt a mayerlingi tragédiáról.

Egyesegyedül az anyja nem hallgatott:

Vetsera Helena bárónő megírta memoárjait,

azonban Kraus bécsi rendőrigazgató a memoárok kinyomtatott példányait

a kéziratral együtt elégette, a Johann J. Vernay nyomdájából a kész szedést átvitte az állami pénzverde épületébe és ott beolvastotta. Erről jelentést is tett 1889 szeptember 4-ikén Ferenc Józsefnek, azonban előzően parancsot kapott a kabinetirodától arra, — hogy jelentéstétel közben se Rudolft, se Vetsera Mary nevét nem említheti...

...A Habsburgok egyetlen kastélyában sem láttam Rudolft portréját...

A trónörökösnek egyedül Mayerlingben áll szobra...

...Ferenc József azonban ezt sem látta sohasem...

el. Nézzünk hát be az özvegy Sokupné koresmájába... Hát-ha akad ott valami érdekes dolog...

Az özvegy Sokupné koresmájában szívesen fogadják az idegent. Urféle itt ritkán fordul meg. Pannaszkodott is a még mindig fürge koresmárosné: hozzám csak a soffőrök meg a kocsisok járnak. Kérdezem:

él-e valaki a faluban, aki emlékszik a dologra? Mondja: az öreg Hirschofer eddig nem beszélt, de mostanában néha megered a nyelve... Különösen, ha iszik...

Vállalkozik is rá, hogy — feltéve, hogy néhány spriceert fizetek Vetter Leopoldnak, elküldi a lányát érte. Pár perc múlva ott is volt az

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6

C5 D5 C6

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

öreg. Reszkető kezekkel tilt le mellém az ikszlábú asztalhoz.

Süket volt. Szinte ordítva tudtam csak vele beszélni. A negyedik spriccernél megeredt a nyelve...

Lassan kiderült, hogy abban az időben asztalos volt. — Most már öreg, az unokái tartják el. Két fia olesett a háborúban.

»Nagy esata lehetett a kastélyban.

—mondja, de egyebekben magáról a tragédiáról nem tud semmit. Ő csak annyira emlékszik, hogy:

»A házmester, aki cimborám volt, átjött hozzám és azt mondta, hogy

»Leopold vedd a fejszédet és gyere a kastélyba.

Átmentem, mert tudtam, hogy magasabb helyről érkezett parancsról van szó. A kastélyban a házmester azt mondta, hogy

»minden bútort darabokra kell vágni. Így parancsolta meg a császár!

Előbb az ágyakat vágtam széjjel, aztán a nahtkasznit, majd a székeket. A cimborám ott állt melletttem és segített.

A finom bútorkat úgy kellett széjjel vágni, mint az aprófát a begyűjtáshoz. Matrac és ágynemű nem volt már az ágyakban ezeket alkalmasint eltűzelhették.

Mikor kérdeztem: mi van ezekkel, a házmester rám kiáltott: »Ne kérdezz sokat, hanem dolgozz!»

Frau Sokup közbeszólt: Azt mesélje el a Vetter Leopold, ami a divánnyal történt...

»Hja igen, a divány... Hát volt a szobában egy gyönyörű ottomán. Piros bársonnyal behúzva és tűkőr volt a támláján. Remek darab.

Kértem a barátomat, hogy adja ezt nekem. Kár lenne széjjeldarabolni... Mondtam: szívesen meg is fizetek érte... Bécsben nem tudja meg senki, hogy az ottomán hozzám került... De a házmester hallani sem akart a dolgról.

Kívette kezemből a fejszét és ő kezdte darabolni azt a csodálatosan szép ottománt. Még csak egy foltnyi darabot se vithettem el a bársonyból...

A kandallóban hasábock égetek és a házmester abba hajgálta bele a fadarbokat...

»Volt a szobában egy nagy szőnyeg.

Ebből ollóval vághattak ki ki mindenféle lyukakat, még mielőtt engem a kastélyba hívtak. De hiába vagdalták össze a szőnyeget, én csak láthattam, hogy egypár vérfolt ott maradt. És a fal frissen volt átmeszelve, de a friss meszelésen keresztül is észre lehetett venni a vért...

A mayerlingi kastély berendezéséből nem maradt még hírmondó sem...

Amiért minden történt

»Január tizenharmadikán és évfordulóján annak a napnak, amelyen az Örök Nyugalomba költöttünk, hoztak gardeniát a sírunkra és imádkoztak értünk...»

— írta utolsó levelében nővérenek Vetsera Mary és Rudolf úgy rendelkezett, hogy

»közös sírban temessenek el mindkettőnket!»

... Rudolf a Habsburgok sírholtjában nyugszik. Ferenc József és Erzsébet szarkofágja mellett a kapucinus barátok bécsi klastromában, Vetsera Marynak Heiligen-

kreuzban van a sírja és amikor legutóljára — havas januári napon — ott jártam, bizony nem láttam gardeniát a síron... A barátok tartják rendben a sírt, amely felett kopott arany betűk fehér márványkereszten hirdetik, hogy ki nyugszik benne...

... Mayerling tanui közül kettlen vannak még az élők sorában:

Stefánia, a belga király leánya, Rudolf özvegye és Lónyai Elemér herceg hitvese, Oroszváron él és ő is megírta emlékiratát. Mayerlingről azonban nem beszél senkivel.

... És él még az az asszony is, aki miatt Rudolfnak és Vetsera Marynak meg kellett halniuk.

Larisch-Wallersee Mária grófnő matrózává öregedett. Közel jár a kilencvenhez, vagy talán már túl is van rajta.

Ereiben a Wittelsbachok és a Men-

delek vére tombol. Az apja — Erzsébet bátyja — Ludwig bajor herceg, anyja a maga korának egyik legszebb müncheni színésznője: — Henriette Mendel. Valahol a lengyel határ táján van a kastélya. Ezt

abból a pénzből vette, amelyet Ferenc Józseftől kapott akkor, amikor — eladta a császárnak az Erzsébet által rabított leveleket... Ferenc József ki sem bontotta a csomagot... A tűzbe dobta...

Pedig e levelek között talán akadt olyan is, amely feleletet adott volna sok kérdésre... Mert Larisch grófnő memoárjai nem adnak semmire sem feleletet... E memoárók:

védőirat a vádak ellen, amelyek alól az egykor csodaszép grófnő sohasem tudja tisztázni magát...

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Kössünk hölgyeim ruhákat, bluzokat...

Ezt a cikket több, mondhatnám nagyon sok hozzám érkezett kéréssel írom, ugyanis már jó egy-néhány-szor foklalkoztam a kötött holmik készítésével, de arra kértek olvasóim, hogy ezúttal teljes részletességgel próbáljam leírni az új kötött divatot, kötési mintákkal és fazonokkal együtt. Félek, hogy nem áll elegendő hely a rendelkezésre, mert valóban a kötési láz annyira elhatárolódott a hölgyeken, hogy úgyszólván pamutot alig lehet kapni és kötnek, kötnek a végtelenségig.

MINK hölgyfodrász

Dauerja, festése tökéletes

Halven ucca 6.

Tehát a kéréshez híven, leírok néhány kötési mintát is.

Például vegyük először a ruhát. Láttam egyet töb alapszínű angol-rette pamutból csikosan kötve. Halványzöld, ciklámenpiros és mustár sárga színek váltakoztak. Tíz sor to, és két-két sor színes gyapjú, öt soros kihagyásokkal, vízszintesen mentek a csikók. Kötése: egyik oldala csupa sima, a mási kpedig csupa fordított. A ruha teljesen sima, rövid ujjal készült, gallér nélkül, piros övvel, piros sálal és muszlin zsebkendővel a jobb mell fölötti zsebben.

Egy másik nagyon szép csikos modellruha: fekete, fehér csikokkal. Itt a fehér csikok roppant érdekesen, először egész széles sávban kezdődtek ahul, míg végre folyton keskenyedtek és vállnál egy sorban végződtek. Nagyon csinos volt. Ez is piros övvel készült, kis reverrel.

Angolos kötések pl. hat sima, hat fordított szem egymásföle és ezek közepét, kettőt-kettőt összevonva, bevárnak élénk színnel. Próbálják meg Hölgyeim, nagyon édes mintákat kapnak.

A pulloverek ezrével készülnek, szebbnél szebbek. Vastag, téli pulloverekben legszebbek a csavart kötések. Ezek kötési mintája a következő: két sima, két fordított rampli után tizen-négy sorban nyolc simát és hat fordított kötünk, a másik oldalon rendszeren, a fordítottra sima, a simára fordított jön. A 14-ik sorban, mikor a nyolc simához jövünk, az első négyet le vesszük egy harmadik kis tűre és a többi négyet rendszeren lekötjük az első tűre, addig a kis tűn lévő négy szem a levegőben lóg. Aztán csavarunk egyet

a kis tűn és ezt is leszedjük az első tűre simán és kötjük tovább a hat fordítottat, azután újra leszedjük a kis tűre a négyet és így tovább. Csak a leírás komplikált, valójában azonban roppant egyszerű. Különösen férfi-pulloverekre szokták kötni.

Páratlan az a szorgalom, amivel a hölgyek már a tavaszi kötött holmik elkészítéséhez látnak. Rengeteg a kosztum, mégpedig világos szíűben. Gyakori a sötétebb szoknya és világosabb kabát. Ezeket vagy teljesen sima kötésből kötik, vagy pedig az egyik oldal csupa sima, a másik csupa fordított. Ugyanis ezek a kötési minták leginkább olyanok, amelyek nem hasonlítanak kötéshez, hanem, mert rendszerint bolyhosak, úgy néznek ki ilyen kötéssel, mint a szövetek.

Sokan készülnek már a fürdőszőzronra is, rengeteg a fürdőruha, amit egészen szorosan a legfantasztikusabb színű és mintájú kötéssel kötik. Ha ezek után még valami kétélyeik volna nekik olvasóimnak, szívesen állok továbblaikban is rendelkezésükre.

DIVATPOSTA:

Klári. Krinolin ruhája alá, bár nem írtam meg, hogy az milyen anyagból készül, legjobb, ha egy vékony drótot tétet bele az alsósoknyába, az biztosan kilartja. Ha azonban muszlin vagy hasonló puha, lenge anyagból készülne, akkor egy erősen húzott taft alsósoknyáját ajánlok. Kék gyapjucsipke ruháját csináltassa a következő fazonra: Egy kicsit glocknis, vagy egyenes szoknya, elől visszacsús gömbölyű kivágással, rövid ujjakkal, a két vállon apró gombolással. Üdvözlöt.

Napsugár. Egy aktuális, jóötletű jelmezt kér tőlem. Leginkább ajánlanám, ha nem akar rá sokat költeni a bridgejelmezt, ez még kevésbbé van elcsépelve. A következőképpen lehet megcsinálni: Fehér selyem, taft vagy satin rövid ruha, húzott szoknyával. A hosszú derék baloldalán ráaplikált fekete pikk, a hát jobboldalán piros káró, a szoknya jobboldalán elől piros szív, a hát baloldali részen fekete trefli. Nagy papírsapka, ami bridge-

blokk legyen. Egyik lábán piros, másik fekete cipő. Nagyon kedves és olcsó jelmez. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz krt. 35., küldjék.

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Daraleves, töltött paprika, diópalacsinta. — Vacsora: Tojásos galuska, uborka, narancs.

Kedd. Ebéd: Kőmennyelvény, babfőzelék füstölthússal, csokládéfélfűjt. — Vacsora: Délről marad' füstölt hús, tea sajt.

Szerda. Ebéd: Borsóleves, borjúpörkölt, galuskával, alma. — Vacsora: Sült burgonya vajjal, sajt, narancs.

Csütörtök. Ebéd: Zöldségleves, felsálszelet lencse, rolád. — Vacsora: Vese velővel, cékla, alma.

Péntek. Ebéd: Tejszeves, gombás rizs, uborka, túrós gombóc. — Vacsora: Tojásrántotta, alma.

Szombat. Ebéd: Húsleves, marhahús tormával, burgonyával, linzer. — Vacsora: Virsli tormával, főtt gesztenye.

Vasárnap. Ebéd: Karfiolleves, nyul vadasan zsemlyegombóccal, püspökkenyér. — Vacsora: Sonka tormával, vaj, sajt, tea.

RECEPTEK:

Sóspercek. Egy fél kiló grizes lisztet nyolc deka vajjal összemorzsoljuk, izlés szerint megsózzuk és egy kis tejjel fellel összegyurjuk. Kisdorunk apró szeleteket a tézfűből, ebből perceket formálunk. Gyöngén vajazott vagy zsírozott tepsibe tesszük, a tetejüket tojássárgájával megkenjük, esetleg köményt és sót lehet a tetejére hinteni és lassú tűznél szép pirosra sütjük.

Párolt alma. Hámozzuk meg három almát, vágjuk fel négy részre és a magházat távolítsuk el. Tegyük egy lábasba egy evőkanál cukrot, kevés citromhéjat, egy kis darab fahéjat, öntsünk rá egy deci fehérbort és egy kis vizet, rakjuk bele az almaszéleteket és pároljuk egészen puhára.

Almatorta. Vegyünk hat deka vajot ezt keverjük össze négy deka cukorral és tizennégy deka liszttel, egy kis sütőporral, két deka őrölt, tisztított mandulával, két tojássárgájával. Miután jól összekeverjük és kivajazott és kiliszlezett tortaformába tesszük és félig megsütjük. Utána ízzel megkenjük egy kicsit és egy fél kiló cukros vízben puhára főzött, megtisztított almaszéletekkel megtöltjük. A két tojás fehérjét habosra verjük, izlésszerint cukorral összekeverjük és lassanként az almára eresztjük, majd sülni hagyjuk, amíg a hab meg nem barnul.

HASZNOS TUDNIVALÓK

Ezüst tisztítása. Másfél liter forró vízben tojás nagyságu szódát kell feloldani és e vízzel, valamint olajsappannal jól megmoszuk a tárgyakat, illetve a cizellált részeket kefével tisztítjuk meg. A víz olyan forró legyen, amilyen lehetséges, hogy a kéz kiállja. Mosás után puha gyapjukendővel, vagy szarvasbőrrrel szárazra dörzsöljük. Még fényesebb lesz az ezüst tárgy, ha szárítás után bekenjük bor-szeszből és szalmiákból való péppel és ha megszárad, fényesre dörzsöljük.

Tortamáz akkor lesz szép egyenletes és fényes, ha rákenés közben a kést állandóan forró vízbe mártogatjuk.

Az Ön otthona Budapesten a Renaissance Pensio BUDAPEST SZIVÉBEN, IV. IRÁNYI UTCA 21. — Villamos és autóbusz közlekedés a főváros minden irányában. Modern, egészen új berendezés. — Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz minden szobában. — Fürdőszobás apartamentek. — Kitépő konyha, kívánatra diétás ellátással. — Társashelyiségek.

Verse a Keres Egyszerű lépéses fel-

18. sz. A Debreceni Egyesület ve Stocch

Chessboard diagram with pieces and numbers 1-8 on the vertical axis and a b c on the horizontal axis.

Sötét: Kf4, és h8, gydl, Világos: Kg7, h4, He4 és g5, 2f 1. He4

A versenyre 43 feladvány évek száma alatt kozának, de a gitó, bár jó egy jelígs levelek rült, hogy a szerzők vettek

Auer Ferenc, Apró László, Böhm Ferenc

Belschan József, Bichner R.

Boros S. Ujpe Beck Fr. Deut Felkai Imre I Fleck Ferenc Fricke F. Ge

Palotto P. Hat Feldmann T. Bpest, 2 feladv

Reldmann T. zós mü) Budap Grzankowsky Heister A. De

Kiss Lajos B. MBikuleak J. feladvány.

Molnár Henrik Nascimento di to, feladvány.

Dr Páros Gyö rány. Ragó István K Stocchi O. Lar Dr Talabér L

Telkes Imre I. Wrobel M. W

Kiestek a kil következő feladv Mellékmegejté Peste.

Megfejtetheten B—F. köles. ha Sulyos dual m corr. »Dzsirek. »Stocchi. Kit találtak a követk

I. díj: (Ita Lan A mindhárom duló, tehát az szervezen összefü

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6 C6 D5 C6 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

közöi két- versenyéről

vány. k és Utazók díjat nyert irano.

A koncert bád, a Zenek főtikára la Ungar Imre vak zongora Az úrilak

tét. A varsói ne A vak műv ezeltt nyert zongoristáján nemzetközi C különlegesen nemesek azé gyar és világt

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

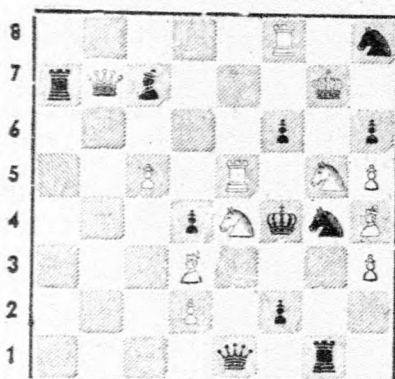
gl, Fc7, Hg4 és f8, Fd3 és 3. h5. (12).

Versenybírói jelentés a Kereskedők és Utazók Egyesülete nemzetközi két- lépéses feladványversenyéről

18. számú feladvány.

A Debreceni Kereskedők és Utazók
Egyesület versenyén első díjat nyert.
Stocchi O., Langhirano.

a b c d e f g h

Sötét: Kf4, Vel. Ba7 és gl, Fc7, Hg4
és h8, gyd1, f2, f6, (11).

Világos: Kg7, Vb7, Be5 és f8, Fd3 és
h4, He4 és g5, gyc5, d2, h3, h5. (12).
2f 1. He4f6!

A versenyre 5 országból 25 szerzőtől
43 feladvány érkezett be. A pályamű-
vek száma alatt maradt ugyan a vára-
kozásnak, de a színvonal elég kielé-
gítő, bár jó egyenlő pályamű esett
ki a szerzők felületessége miatt. A
jelölés levelek felbontása után kide-
rült, hogy a versenyen a következő
szerzők vettek részt:

- Auer Ferenc Felsőgalla.
Apró László Miskolc, 2 feladvány.
Böhm Ferenc Pesterzsébet, 2 felad-
vány.
Belschan József Deutschland, 2 felad-
vány.
Büchner R., Erdmannsdorf, 2 felad-
vány.
Boros S. Ujpest, 3 feladvány.
Beck Fr. Deutschland, 2 feladvány.
Felkai Imre Debrecen.
Fleck Ferenc Budafok, 2 feladvány.
Fricke F. Gelsenkirchen, Deutsch-
land 2 feladvány.
Valletto P. Italia, 2 feladvány.
Feldmann T.—Szóghy J. (közös mű)
Bpest, 2 feladvány.
Reldmann T.—Kiss L.—Szóghy J. (kö-
zös mű) Budapest.
Grzankowski W. Torun Polén.
Heister A. Deutschland, 2 feladvány.
Kiss Lajos Budapest.
MBikulek J. Flóha, Deutschland 3
feladvány.
Molnár Henrik Budapest.
Nascimento di Ruben, Rio de Janeiro,
feladvány.
Dr. Páros György Budapest 2 felad-
vány.
Ragó István Kocsér.
Stocchi O. Langhirano, Italia.
Dr. Talabér László Pesterzsébet, 3
feladvány.
Telkes Imre Budapest.
Wrobel M. Warszawa Polen.

Kiestek a kifüjtetésre számbajövő
következő feladványok:
Mellékmegejtés miatt: »Modern«,
»Pesth«.
Megfejtetlenség miatt: »Bun«,
»B—F. köles. hasogatás«.
Sulyos dual miatt: »Recipro black
corr«, »Dzsirek«.
»Stocchi«. Kifüjtetésre érdemesnek
találtak a következő feladványokat:

I. díj: (-Italia-) O. Stocchi,
Langhirano.

A mindhárom változatban előfor-
duló, tehát az egész témajátékkal
szervesen összefüggő, lekötéses deter-

minálások alkalmazása a Stocchi té-
mánál — úgy hisszük — újszerű. A
mesterien feleltett változatok közül

kiemelkedő az 1. Fxc5-re előálló
változat, mikor is sötét két mattlehe-
tőséget keltős lekötéssel zár ki. Szerző

e tartalmas feladvánnyal is, művészt
és maradandót alkotott.
(Folytatjuk.)

Ungár Imre, a vak művész, a világ legjobb zongoristája beszél

A koncert utáni napon Fáy Árpád, a Zenekevelők Körének volt főtákará látta vendégül ebédén Ungár Imrét, a világhírű magyar vak zongoraművészt és feleségét. Az úrilakás szalonjában a kora délutáni órákban összegyűlt a debreceni zenei élet sok kiváló képviselője, köztük Baranyi János, a városi zeneiskola igazgatója, továbbá több ismert helybeli író és újságíró, akik előtt Ungár Imre néhány klasszikus zongoraszámon keresztül mutatta be csodálatos művészetét.

A varsói nemzetközi verseny

A vak művész hét esztendővel ezelőtt nyerte el a világ legjobb zongoristájának címét a varsói nemzetközi Chopin-versenyen. Ez különösen érdekes és jelentős, nemcsak azért, mert a művész magyar és világtalan, hanem azért is, mivel a nyugati kultúra művészei közül ő volt az utolsó, aki megnyerte a Chopin-díjat. — Azóta ugyanis — mint tudvalevő — szovjetorosz muzikusok nyerték a díjakat.

Ungár Imre neve azóta bejárta a világot, a vak művész muzikájának híre túlszárnyalt már a kontinensen is. Pedig egészen fiatal ember még, alig harminc esztendő. S ahogy itt ül a kényelmes fotelben és nem a keményített fehér ingmell és szikrázó hófehér nyakendő díszíti, hanem egyszerű szürke ruha és világoskék puháing, amelynek gallérjában divatosan megkötött esztergonykendő pihen, alig látszik húsz évesnek. Vidám, kedves és mosolygós, ha nevet kivillan vakító fehér fogszora. Kis tányéron feketésésze van a kezében és cukrot kavargat. — Most látjuk szinte először, hogy ez a jókedvű, nevetős kisfiús művész nem lát: kavargatás közben a fekete kibugyog a tányér aljára.

Azután amikor bemegyünk egy kis kettős beszélgetésre a másik szobába, cigarettát szed elő tárcájából. Gyufa nincs nálunk, de semmi baj, van nála öngyújtó. A keze remeg az éző öngyújtóval, keresi a szájában lévő cigarettát s amikor megtalálja, ferde lesz a cigarettája tüze.

„Minderről csak mesélés alapján tudok”

A vakágáról nyugodtan, szinte fölületesen beszél.

— Sokféle szenvedés van — mondja — és ez is egyik közülük. De az tűzés, hogy ez olyan borzalmas. Annyit mondom, hogy a vakágnak nincsen különösebb lelki befolyása. Csupán akadályt jelent, de azért van akaratereje az embernek, hogy leküzdje az akadályokat. És miatta nem következnek be ferde irányban való fejlődés.

Elmondja, hogy két esztendőskorában csak úgy tudták megmen-
teni az életét, hogy mindkét szemét kioperálták.

— Nem emlékszem tehát semmiféle színre és minderről csak mesélés alapján tudok. De ne higgye, hogy ez elkeserítő. Mondom magának, hogy ez olyan akadály esu-

pán, amit le lehet és le kell küzde-
ni. És amellet megszokás kérdése.

Muzika és pontirásos regények

— Hat éves koromban kezdtem zenét tanulni — beszél, — egy vak mester, Rosenfeld Izsó tanított. Az apámnak az volt az elhatározása, hogy mindenáron művészt nevel belőlem. Nem voltunk gazdag emberek, még jómódúak sem és amellet még több testvérem is van, de az apám mindent, amit tudott, rám költött és tanított. Tanulmányaimat a pesti Vakok Intézetében végeztem, később pedig bejártam vizsgálni a Zeneakadémiára. Azután két évig rendes növendéke voltam az akadémiának, levizsgáztam és tanári oklevelet kaptam.

Elbeszéli, hogy nemcsak a zene érdekli, hanem nagy szeretettel és érdeklődéssel fordul az irodalom felé. Pontirásos regényeket olvas, de modern írók művét még keveset adtak ki Braille-rendszerű írással.

— Ezeket a hiánycsopókat úgy pótolom, hogy a feleségem olvassa fel rendszerint a legújabb könyveket. A régiéket közül lejjöbben Móricz Zsigmond írásai tetszenek.

Klasszikus az irodalomban és klasszikus a zenében is. Rajongás azokért az írókért, akik a szépet keresik az életben és rajongás azokért a muzikusokért, akiknek hangulata nem mennydörög és nem villámlik, hanem a jóságot, a szelidséget, a szépséget árasztja. És ebben a nagy lángoló lelkesedésben veljük megérinteni a világtalan embernek az előtte ismeretlen élet sejtelmes szépségeibe vetett hitét.

Chopin, Bach, Beethoven

— Legszívesebben minden muzikusok közül Chopint, Bachot és Beethovent játszom. Ezeknek a lelkisége áll talán a legközelebb hozzám.

— És Mozart?

— Természetesen, őt is szeretem. De meg kell mondanom, hogy Mozartot már nem érzem annyira közelállónak magamhoz. Ugy hiszem, benne van egy bizonyos grációzitás és kedves játszi könnyedség, amihez...

Mosolyogva fejezi be a mondatot:

... amihez én túl medve vagyok. Persze furesának hat talán, hogy ezt én mondom önmagamról, de ezek az őszinte érzéseim. Mozartot természetesen semmivel sem tartom kevesebbire, mint a többieket. Szívesen játszom különben más romantikusokat is, ám Chopin sajátos muzikája az, ami különösképpen megragad.

A világhír

Chopin-en keresztül érkezett el a világhír. A varsói nemzetközi Chopin-versenyig. Tulajdonképpen ez volt az első önálló fellévése, addig mindig csak együttes hangversenyeken lépett fel. Azóta már bejárta egész Európát.

— Sőt jártam túl a kontinensen

is — mondja — voltam Szíriában, Palesztinában és Egyiptomban. De a legérdekesebb számomra a palesztinai út volt. Itt ugyanis még a legegyszerűbb munkás is ért magasabbrendű zenéhez. Már pedig érthető, ha én elsősorban a zenén keresztül találom érintkezést az emberekkel.

A zongora mellett

A beszélgetés hosszúra nyúlt, befejezzük. Megyünk vissza a szalonba s negyedóra múlva már a zongoránál ül.

Kodály Marosszéki táncok című kompozíciója esendül fel újjai alatt. Csodálatosan szép muzika, Kodály és Ungár zsenije Erdély mesevilágát varázsolják a hallgató elé. Ezerféle hangulat, jókedv és borongás, pezsdülő vér és tomboló férfiaság, majd szelid lányos ábrándozás; tilinkó szól a réten és pirospozsgás erdélyi menyecskek táncolnak kéz a kézben daliás székegy legényekkel. A muzika hozza ezt a képet élénk, mindannyian látjuk a táncot, de érezzük és tudjuk, hogy a legélesebben, a legszebben és a legszínesebben a vak művész látja.

Brahms-rapszódia következik ezután. Az élet minden fájdalma, keserősége és szépsége benne van ebben a kompozícióban. És rajta van a művész arcán, amelyen az érzések minden skálája kifejezésre jut. Amikor halljuk a döbbenetes erejű művet, Ady sorai jutnak eszünkbe: Vak mestere tépi, cibálja — Ez az élet melódiája...

15-6 millió pengő értékű jugoszláv exportunk volt 1938-ban

Az elmúlt évben Jugoszláviába 15,603.000 pengő értékű árut exportáltunk az 1937. évi 12,695.000 pengő értékű áruval szemben. Behozatalunk pedig az elmúlt évben 21,704.000 P volt, az 1937. évi 23,826.000 pengővel szemben. Ezek szerint kereskedelmi forgalmunk passzívítása Jugoszláv viszonylatban lényegesen esőkent, mert míg 1937. évben 11,131.000 pengő értékű áruval hoztunk be többet, mint kivitelünk volt, addig 1938. évben a kereskedelmi összeköttetés passzívítása csak 6,101.000 pengőt tett ki.

Tényleges számolásunk azonban lényegesen kedvezőbb, mert fináncdinár követelésünk az elmúlt évben emelkedett, úgyhogy 1938-ban a magyar-jugoszláv pénzügyi forgalom aktív szaldóval zárult.

A két ország kereskedelmi forgalmában Jugoszláv részről a legnagyobb tételt a fa adta, melyből 7,6 millió értékűt (1937-ben 7,9) importáltunk, nyersbőrből 1,7 (1937-ben 1,8), ólmot 1,3 (1937-ben 0,9), vasércet 3,8 (1937-ben 5,5), korpát 1,4 (1937-ben 0,1), marónátront 0,9 (1937-ben 1,2) millió pengő árat vásároltunk. Magyarország vasfémgymártmányból 3,9 (1937-ben 3,7), villamosgépet 1,6 (1,1), vasárúkból 1,4 (1,8), gépeket 3,3 (1,5), motoroskoesit, sinautót 0,7 (0,4) millió pengő árat adott el Jugoszláviában az elmúlt esztendőben.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

A Független Ujság GAZDA-oldala

Szabályozzák a vágottbaromfi árusítást

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a baromfihús árusításának ellenőrzését szabályozó rendelkezések kiegészítéséről. A rendelet értelmében minden levágott, közfogyasztható baromfit a forgalombahozatal előtt meg kell vizsgálni és csak kedvező eredményű vizsgálat után szabad forgalomba hozni vagy értékesítés céljából felhasználni. A vizsgálatot állatorvos-húsvizsgáló végzi. A vizsgálat alól mentesek azok a röntgeni való csirkék, amelyeket éttermekben, vendéglőkben, kocsiműhelyekben és más nyilvános jellegű étkezőhelyeken, kifőzésekben és konyhákban röntgen csirkék készítésére közvetlenül a készítés előtt vágunk le. A közfogyasztható levágott baromfi megvizsgálásáért a községek, illetve városok húsvizsgálói díjat szedhetnek, amelyet a húsvizsgálat előtt kell leróni.

A rendelet részletesen ismerteti a húsvizsgálat során követendő eljárást, majd kimondja, hogy fogyasztásra alkalmatlan az egész baromfi, ha baromfikolerát, baromfipestist, paratífuszt, általában gümőkört, daganyatot állapítottak meg és pedig daganyatokat, ha azok az izomzatban és csontokban mutatkoznak, vagy a zsigerekben vannak ugyan, de nagy kiterjedésben; ha a baromfi bármilyen, az előbbi pontban fel nem sorolt betegség következtében teljesen lesoványodott; ha a baromfi izomzatában vagy zsigerében az ember egészségére ártalmas baktériumok vannak; ha a baromfiában előrehaladott, vagyis nemcsak felületen, hanem mélyebbre ható rothadás és egyéb bomlási folyamat, valamint izomzatában az ember egészségére ártalmatlan baktériumok tömegesen fordulnak elő; ha a húsnak undorító szaga, íze vagy erős színbeli elváltozása van; ha az izomzatban nagyszámú elősködő található; ha az izomzatban nagyfokú véres kocsonyás beszűrődés észlelhető; ha fülledés, nagyfokú penészedés mutatkozik, ha baromfi elhullott, vagy a baromfit elhullás közben (agóniában) vágta le.

Csekélyebb tápláló és élvezeti értékűnek kell minősíteni a baromfihúst, ha a húsvizsgálat során; kistökű, csak a felületre vagy a zsigerékbe szorított rothadás, kistökű részleges fülledés, kistökű szín-, szag- és izombeli eltérés, nem betegség következtében tetemes lesoványodás, sérülések, zúzódások, sebek, esontörések, kistökű véres vagy vízes beszűrődés, felületi bomlás, penészedés, a hús szennyezettsége, az ember egészségére ártalmatlan csirák kisszámú jelenléte és hőfertőzés észlelhető. Ártalmatlan hőfertőzés használata esetében a bőrt el kell távolítani és a bőrt ártalmatlanná kell tenni. Ártalmas festék használata esetében pedig az egész baromfit ártalmatlanná kell tenni.

A közfogyasztható alkalmannak talál baromfit a húsvizsgálat után a húsvizsgáló azonnal köteles lebélyegezni vagy lebélyegeztetni. Levágott baromfi csak tiszta ládába, vagy kosárba csomagolva szállítható. Közfogyasztásra eladás céljából raktáron tartani és árusítani csak olyan baromfit szabad, amelyet állatorvos-húsvizsgáló megvizsgált, közfogyasztásra alkalmannak talál és húsbélyegzővel ellátott. Róntolt, vagy rontásnak indult levágott baromfit raktáron tartani vagy árusítani tilos. A rendelet alapján csekélyebb tápláló és élvezeti értékűnek minősített baromfihúst a hatósági hússzékbe kell utalni és csak a hatósági hússzék útján szabad forgalomba hozni. A kopasztott állapotban való árusítás kötelezettsége a

vadként árusítani szokott fojtott gyöngygyútra nem terjed ki. A mérsáros- és hentesüzletekben a baromfi levágása, kopasztása, bontása és belezése tilos. A baromfi levágása és kopasztása, amennyiben üzletszerű vágásról van szó, csak baromfimágán-

vágóhelyeken, vagy (a feldolgozó helyiségtől is) elkülönített és berendezett helyiségben végezhető.

A rendelet súlyosan bünteti azokat, akik a rendelkezéseket megszegik, a levágott baromfit pedig, amellyel a kihágást elkövettek, elkobozzák. A rendelet április 1-én lép hatályba.

Februárban dönt az öntözésügyi hivatal a mintatelepek felállításáról

A Magyar Királyi Öntözésügyi Hivatal, mint arról beszámoltunk,

a Tiszántúl különböző részein öntözési mintatelepeket, illetőleg mintagazdaságokat kíván beállítani, az öntözéses gazdálkodás népszerűsítésére.

Az öntöző mintatelepek, mint a Hivatal közli, az öntözési munkálatok, illetőleg esatornahálózat által érintett vidék két göcében, négy-négy, vagy öt-öt gazdaságban kerülnek felállításra. Ezeknek helyéről s a felállítás körülményeiről azonban

csak a február első felében

tartandó értekezleten dönt az Öntözésügyi Hivatal.

Valószínűnek látszik, hogy a mintatelepek céljára egyes kisbirtokosok földjeit veszik igénybe és pedig lehetséges, hogy kedvezményes, vagy egészen ingyenes esatornázás létesítésével.

Az sínes kizárva, hogy a mintatelepek birtokosai magát az öntöző berendezést is meg fogják kapni a hivataltól, mint ennek fixirozására

több tiszántúli gazdával és gazdaérdekeltséggel folytat tárgyalást a Hivatal.

Márkajeggyel látják el a magyar paprikát

A paprikaértékesítési szervekhez és a földművelésügyi kormányzathoz a múltban számos panasz érkezett, hogy

egyes külföldi államokban hamisított ellenőrzőjegyekkel ellátott, selejtes minőségű paprikát hoznak forgalomba világhírű paprikáink helyett.

Tekintve, hogy az 1922-ben dr. Grenczer Béla kísérletügyi főigazgató kezdeményezésére bevezetett paprikaminősítés

külföldön bevált a magyar paprika világhírűségének megszilárdításában,

viszont az egyszerű állami ellenőrző-

jegyek a nemzetközi életben nem részesülnek olyan jogvédelemben, mely a hamisítások megállítására vagy megelőzésére szükséges, a földművelésügyi kormányzat elhatározta, hogy

a jövőben minősítés és ellenőrzőjeggyel való ellátás helyett márkázni fogják és állami márkajeggyel látják el a magyar paprikát.

Mivel a minősítés és a márkázás között csak formai differenciák vannak s a minősítésre felhasznált eszközök, eljárások teljes mértékben igényelhetők a márkázásnál is, mértékadó helyről nyert értesülésünk szerint a márkázás egyáltalában nem fogja megrágitani a paprikaárakat.

Szolnokon lesz Európa első gabonakeverő tárháza

A földművelésügyi minisztérium két évtizedes küzdelmet folytat a magyar gabonatermesztés nemesítése érdekében. Ma már az a helyzet, hogy a magyar búza háromnegyed részben olyan nemesített magvakból terem, amely a világ legfejlettebb gabonatermelő országában is kitenőn megállja helyét.

Mintán a búzaértékesítés világszerte nagy akadályokba ütközik, minden eszközt igénybe kell venni, hogy a magyar búza világviszonylatban megtarthassa kivívott helyét.

A külföldi értékesítésnél nehézséget szokott okozni, hogy a legjobb búzafajtákból is csak olyan minőséget tudunk szállítani, amely bizonyos jellegében változik.

Hogy a külföldi vevő a vásárlásnál mindig azt a minőséget kaphassa, amelyet már kipróbált és megfelelőnek talált, egy érdekös új magyar intézményt alapítanak a magyar búzaértékesítés vezetésére.

Szolnokon, a világhírű tisziai búza-központban

felépítik Európa első gabonakeverő tárházát, amely lehetővé fogja tenni az abszolút minőségű magyar búzatiszítók forgalombahozását.

Értesülésünk szerint a földművelésügyi minisztérium döntése értelmében

rövidesen megkezdődik az első gabonatarház építése, amely hatszáz vagon befogadóképességű lesz.

Ha ez a nagyszabású kísérlet beválik, az ország más fontos gabonatermelő vidékein is építenek hasonló tárházakat.

A külföldi államok a múltban maguk vásárolták meg a különböző nekik tetsző gabonafajtákat és

azután végezték el a keverést. Valószínű, hogy a jövőben a termelőhelyekről azonnal megfelelő minőségű gabonát szerezhetik be, úgy

azt a piacot előnyben fogják részesíteni más beszerző helyekkel szemben.

A vöröshagyma új termelői ára

A Külkereskedelmi Hivatal közlése szerint a vöröshagyma termelői árát a külföldi, mégpedig az angolai áralakulásnak megfelelően január 10-től mázsánként 10 pengőben állapították meg.

Hizlalási hitelt ad a földművelésügyi kormány az állattenyésztő gazdáknak

Komoly érdeklődés mellett nagyszámú gazdaközönség jelenlétében zajlott le szerdán délben Kaposvárott az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara gazdajelöltek értekezlete. A szociális problémák, a mezőgazdasági munkáskérdés, a fölbirtokreform problémái mellett az értékesítés kérdésében olyan kijelentések hangzottak el, melyek az egész ország gazdaközönségének bizonyára legnagyobb tetszéssel fognak találkozni.

Az állathizlalás kérdése, az értékesítésben bekövetkezett jelentős áreszkendés miatt tudvalvagy problémáitukná vált. A süldő ára 1.25 pengőről 85 fillére esökkent, úgyszintén a tinóarákban is jelentékeny árvisszaesés következett be és az értékesítés nehézsége folytán az elmúlt évek méreteihez viszonyítva a további hizlalás kritikussá helyzetbe jutott. A földművelésügyi kormány méltányolva a gazdák súlyos helyzetét, hizlalási hitel formájában kívánja ennek a fontos termelési ágának a rentabilitását továbbra is biztosítani, amelyre vonatkozólag a részletek kidolgozása a földművelésügyi minisztériumban most van folyamatban.

Az új kompány gabonaértékesítési problémáját ugyancsak már napirendre tűzte a kormány és mint a búzaértékesítés ideji konstrukciójával a mezőgazdák a legnagyobb mértékben meg vannak elégedve, az illetékes tényezők azzal a gondolatnal foglalkoznak, hogy az egyéb legfontosabb gabonaműveknél és terményeknél a hasonló arbiztosítási rendszert vezessék-e be. A legközelebb meginduló értekezleten fogják megtárgyalni azt, hogy milyen termények értékesítésénél léptessék életbe az új rögzített eladási rendszert.

Megállapították a raffia új eladási árát

Minden esztendőben megállapítja a földművelésügyi minisztérium a raffia eladási árát. Idén is megtörtént ez az ármegállapítás, még pedig az árkormánybizzalossal egyetértésben. Az 1939. évre érvényes eladási árak a következők:

25 métermázsza, vagy nagyobb tétele esetén ab Budapest 126 pengő, 2—24 mázsza tétel vásárlása esetén az Budapest 133 pengő az ár. Ha egy mázsánál kisebb tételt vásárolnak, akkor 138.60 pengő az ab Budapesti ár, vidéken viszont ilyen kis tétel vásárlása esetén 146.60 pengő az ár. Vidéki kereskedői ár bálabontás esetén 152 pengő mázsánként. A forgalmi adók, a szállítási költségek ezekben az árakban bennefoglaltatnak, azokat tehát csak netto lehet számítani.

Az új árakat most közlik az érdekeltségekkel.

6233/1939. A. HIRDETÉNY. Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy dr. Paulai Gyula orvost a városi orvosi teendők ellátásával további intézkedésig megbíztam. Nevezett orvos a Szabó Kálmán u. 14. szám alatti rendelőben a városi orvosi teendők ellátását folyó hó 30-án megkezdé s hatásköre a VII. egészségügyi körzetre (Homokkert és Környéke) terjed ki. Polgármester.

Tiszántúli

A vágott baromfi új minősítése

A m. kir. kereskedelmi és vidéket érintő ügyek miniszterének a K. K. M. sz. 10. sz. rendeletével a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése.

2. paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése.

3. paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése.

4. paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése.

5. paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése.

6. paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése.

7. paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése.

8. paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése.

9. paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése. A miniszter paragrafusok alapján a vágott baromfi új minősítése.

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

A vasárnapi munkaszünetről szóló új miniszteri rendelet pontos szövege

A m. kir. kereskedelemügyi és közlekedésügyi miniszter 57.000—1938. I. a. K. K. M. számú rendeletében szabályozta a kereskedelmi és ipari miniszteri rendelet vidéket érintő paragrafusait a következőkben becsátjuk olvasóink rendelkezésére, akik részéről már többen érdeklődtek az új iparkamarai árusítás vasárnapi és Szent István napi szünetelését, szabályozás iránt:

2. paragrafus. (1) Budapest székesfőváros területén kívül az ország egyéb részében

azokat az üzleteket, amelyekben kizárólag vagy túlnyomóan élelmiszereket árusítanak, november hó 1-től bezárólag április hó 30-ig reggel hét óráig szabad nyitvatartani.

Ezekben az üzletekben az említett idő alatt kizárólag élelmiszereket szabad árusítani. Azokat az üzleteket, amelyekben

nem kizárólag, vagy túlnyomóan élelmiszereket árusítanak, az egész napon át zárva kell tartani.

(2) Az (1) bekezdés alapján nyitvatartható élelmiszerüzletekből élelmiszereket reggel hét óráig reggel 9 óráig házhoz szabad szállítani.

(3) Budapest székesfőváros területén kívül az ország egyéb részében a nyílt árusítású üzletek, tekintet nélkül arra, hogy azokban túlnyomóan vagy kizárólag élelmiszereket, avagy egyéb árukat árusítanak-e, május hó 1-től bezárólag október hó 31-ig reggel 6 óráig reggel 8 óráig szabad nyitvatartani.

3. paragrafus. Azokban a városokban és községekben, amelyeknek területén

vasárnapokon betivásárt tartanak, a nyílt árusítású üzletek tekintet nélkül arra, hogy azokban túlnyomóan vagy kizárólag élelmiszereket, avagy egyéb árukat árusítanak-e,

november hó 1-től bezárólag április hó 30-ig reggel 7 óráig délelőtt 10 óráig, május hó 1-től bezárólag október hó 31-ig pedig reggel 6 óráig reggel 9 óráig szabad nyitvatartani.

4. paragrafus. (1) Azokat a péksütemények és pékfiókokat, amelyek köznapokon kizárólag kenyérsütő, péksütemény, szárazsütemény, szárított tésztaemléket, diabetikus készítményeket, tejet, tejterméket, tojást, lisztet, sőt, élesztőt és gyümölcsöt árusítanak, Budapest székesfőváros területén az egész éven át reggel 7 óráig reggel 9 óráig, az ország egyéb területén

november hó 1-től bezárólag április hó 30-ig 7 óráig reggel 9 óráig, május hó 1-től bezárólag október hó 31-ig pedig reggel 6 óráig reggel 8 óráig szabad nyitvatartani.

Ezekből az üzletekből azonban az alatt az idő alatt, amidőn az egyéb élelmiszerüzletek zárvatartandók, kizárólag kenyérsütő és péksüteményt szabad árusítani.

(2) Kenyeret és péksüteményt a sőtőiparos vagy ennek alkalmazottja délelőtt 11 óráig házhoz szállíthat.

5. paragrafus. (1) Budapest székesfőváros kivételével azokban a városokban és községekben, amelyekben a jelen rendelet 2., 3. és 4. paragrafusában megállapított nyitvatartási időtartam érintése nélkül korábbi vagy későbbi üzletnyitás kívánatos, vagy amelyekben rövidebb nyitvatartási idő megállapítása, illetőleg a teljes

munkaszünet elrendelése a fogyasztók közönség érdekeinek sérelme nélkül lehetséges,

a másodfokú iparhatóság eziránt az érdeklét kereskedők és iparosok, továbbá az érdeklét alkalmazottak, valamint az illetékes kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után rendelkezhetik,

egyszersmind az áruk házhoz szállítására a jelen rendelet 2. paragrafusának (2) bekezdésében megállapított időtartamot is

korlátozhatja, de a nyílt árusítású üzletek zárásának időpontját délelőtt kilenc óráig későbbre nem állapíthatja meg.

A másodfokú iparhatóság a jelen szakasz alapján kiadott rendelkezéseit utóbb a felmerülő szükséghez képest a jelen szakasz korlátai között módosíthatja.

(3) Az elsőfokú iparhatóságnak a 94.537—1921. K. M. számú rendelet 1. paragrafusának harmadik bekezdése alapján

a teljes vasárnapi munkaszünet elrendelő véghatározatai a másodfokú iparhatóság ellenőrző rendelkezéséig hatályban maradnak.

6. paragrafus. (1) A jelen rendelet nem érinti azoknak a rendelkezéseknek a hatályát, amelyek egyes kereskedelmi és ipari szakmákra — így

a mészáros- és hentesiparra, virágkereskedésre, cukorkakereskedésre — nézve eltérő rendelkezések, továbbá, amelyek a vásári, piaci és uccai árusításra vonatkozóan rendelkeznek.

A fűszerkiskereskedők választmányi ülése

A debreceni fűszer kiskereskedők most tartották választmányi ülésüket. Ezen az ülésen Horváth Károly adott elő és többen hozzászóltak a tárgyhoz. Arról tárgyalt a választmány, hogy a gazdálkodóktól átvett tejet is minőség szerint jelöljék meg a kannán. Azt indítványozták, hogy, kötelezzék az eladó gazdákat is a minőség pontos megjelölésére. A fűszerkereskedők erre már rég kötelezve vannak. Ha egy kereskedő 22 fillért ad el fölözött tejet, árdragításért megbüntetik, bár a gazdálkodó a teljes teje is azt írja a kannán, hogy fölözött. Emiatt szükséges a gazdálkodókat kötelezni a minőség pontos megjelölésére.

Vita tárgyát képezte még azon miniszteri rendelet, hogy az üzleteket vasárnap tartásuk zárva. Ezekben olyan indítványt tettek, hogy teljes vasárnapi munkaszünetet október hó 1-től május 1-ig tartanak, míg a nyári folyamán üzleteiket a szokott időpontig ezután is nyitvatartják a fűszerkereskedők.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Közöljük az érdekeltekkel, hogy az Államvasutak igazgatósága címűrögépék szállítására 1939. évi február hó 14-én déli 12 óráig nyilvános pályázatot hirdet. Úrlapok a m. kir. Államvasutak Anyag- és Leltárbeszerzési G. III. osztályán (Budapest, VI. ker., Andrássy út 75.) szerezhetők be.

— Vásároljon a FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Hivatalos statisztika arról: hány és milyen gyárat kapott az ország a Felvidékekkel?

A cseh centralista gazdaságpolitika két évtizeden keresztül sorvasztotta, gyengítette az egykor virágzó szlovákiai gyáripárt. A cseh gyáripár érdekében egymástán telepítették el Szlovákiából a gyári üzemeket, vagy egyszerűen beszűntették azokat. A Felvidék magyarlakta területeinek visszacsatolásával a szlovákiai gyáripár minden szakmája újabb nehéz helyzetbe került.

Negyszámban kerültek át iparvállalatok Magyarországhoz és ennek szükségképpen erős kihatása lesz Szlovákia jövőbeli ipari termelésének mennyiségére, esetleg minőségére is.

de mindenesetre a nemzeti jövedelem nagyságára.

A gyár vagy gyárszerű ipari vállalatok számáról szóló csehszlovák kimutatások és a budapesti Gyáripárosok Országos Szövetsége által a visszacsatolt Felvidéken létező gyári üzemekről most végzett összeírás adatainak egybevetése alapján a szlovákiai gyári üzemek számában beállott változásokról, illetve veszteségekről a következőkben számolhatunk be, megjegyezve, hogy a visszacsatolás előtti üzemszámokat zárójelben tüntetjük fel:

Magyarországhoz került egy olajfinomító vállalat (2), 2 bőripari üzem (21), de ezek közül csak azok jönnek számításba, amelyek legalább 18 személy foglalkoztatnak. 3. cukorgyár (10), 99 fa-, fűrészfaárú és fabútorgyár, itt viszont csak olyanok kerültek számításba, amelyek legalább 10 főre jutó hajtógépekkel vagy legalább 10 munkással dolgoznak. 6 ipari szeszfőzde (25), 69 mezőgazdasági szeszfőzde (334), 4 keményítőgyár (8), 8 kő és kavicsbánya, 1 magnezitüzem, egy Jolsván, kettő Kassán és egy Lőnyabányán, 37 malom (1787), egy nővényii ilajgyár (19), itt csak önnél több munkást foglalkoztató üzemeket számítjuk 2 sörgyár (15), 13 vegyészeti gyárüzem (54), 23 téglagyár, 53 szeszlikőr- és ecetgyár, 7 tej- és tejterméküzem (143), 15 textilipari és ruházati üzem (82), itt csak azokat számítottuk, amelyek legalább 18 munkással dolgoznak, 23 vasárnygyár (178). Ezekon felül Magyarországhoz kerültek a rimamurány-salgótarján vasművek Rozsnyó közelében levő ércbányái, a dernői vasércbányák, a Jászó melletti luciabányái és a rozsnyóvidéki állami vasércbányák.

Az üzletkör kiterjesztéséhez nem kell új iparigazolvány

Az iparigazolványok és iparengedélyek kiadásának ideiglenes felfüggesztéséről szóló rendelettel kapcsolatban az iparügyi miniszter konkrét esetből kifolyólag általános érdekű magyarázó rendelkezést adott ki. Az egyik elsőfokú iparhatóság ugyanis kérdést intézett az iparügyi miniszterhez aziránt, hogy az iparigazolványok és iparengedélyek kiadásának felfüggesztéséről szóló rendeletre való figyelemmel az üzletkörnek más iparra való kiterjesztésére irányuló kérelmeket miként kell elintézni. Az iparügyi miniszter erre vonatkozó közlése szerint abban az esetben, ha az üzletkör kiterjesztéséhez új iparigazolványra nincs szükség, az üzletkör kiterjesztésének az említett rendelet szempontjából nincs akadály. Alkalmazni kell

az említett rendelet intézkedéseit, ha az üzletkör kiterjesztéséhez új iparigazolvány szükséges. Ebben az esetben tehát az iparos, vagy kereskedő üzletkörét csak akkor terjesztheti ki, ha az illetékes miniszternek kiadott engedélye alapján iparigazolványt, vagy iparengedélyt kapott. Végül abban az esetben, ha üzletkörét kiterjeszteni kívánó iparos az 1922. XII. tc. 24. paragrafusának alapján képesítésének kérdésében terjeszt elő kérelmet, ezt a kérelmet magától értetődően az említett rendelet előírása szerint tekintet nélkül el kell intézni, de az iparhatóság, ha a kérelemre a szakképzettség igazolványát el is engedte, magát az iparigazolványt, vagy engedélyt csak az illetékes miniszter engedélyével adhatja ki.

A Kuria döntései a tisztességtelen versenyről

A Kurir állandó gyakorlata értelmében tisztességtelen versenynek minősülnek egyebek közt a következő cselekmények és tényelemek:

— olyan tény állítani, amely a versenytárs üzleti magatartását támadja, a versenytárs személyének és áruinak megbízhatóságát kétségbevonhatja;

— egy idegen üzletág főcikkét minden nyereség nélkül forgalomba hozni a saját áru kelendőségének fokozása céljából;

— annak hirdetése, hogy a vevők bizonyos összegű vásárlás után ajándékot kapnak;

— mérnöki cím jogosulatlan használatát;

— kért áru helyett más gyártmány kiszolgáltatása anélkül, hogy a vevőnek ez tudomására hozott s az belenyugodott volna;

— saját árunak a versenytárs árujával komoly gazdasági érdek nélkül való összehasonlítása;

— a mások hírnévvel és költségel élet munkacreditének a saját

üzlet céljaira való kihasználása;

— önálló kereskedőről azt híresztelni, hogy csak ügynök;

— a valóságnak megfelelő adatok oly módon való híresztelése is, hogy azoknak a szokásos figyelem mellett más értelem legyen tulajdonítható;

— olyan árunak a hirdetése, amelyet az illető egyáltalán nem tart raktáron;

— a versenytárs azon üzleti eljárása, mely saját áruja hirdetését más versenytárs árujának az ez által megszerzett hírnevéhez kapcsolja, illetve mások üzleti tevékenységének eredményét saját áruja ajánlására kihasználja;

— más üzleti vagy üzemi híjának jogellenes megtudására irányuló cselekmény, ennek megtudása és felhasználása, valamint ajándék, jutalom adása vagy ígérese nélkül is;

— a versenytárs magyarosítás előtti idegen hangzású nevének a vevők előtt való híresztelése;

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6 C5 D5 C6 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3 C6 D5 C5 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

— »kartelen kívüli árak« hirdetése;
— a versenytárs szolgálatából jogellenesen kilépő alkalmazotti szerződés;
— ha egy újság sajátmagát a valószínűleg meg nem felelően legelterjedtebb lapnak hirdeti;
— a vevőközönség politikai és nemzeti szenvedélyének a versenytársal szemben való felkeltése;
— ha a nagykereskedő a viszonteladóknak nem egyenlő rabattal, hanem verseny- vagy játékszerű díjazást ígér;
— az a valótlán állítás, hogy a meg-

vételre ajánlott dolog »alkalmi eladás« nem pedig üzleti haszonra irányuló kereskedelmi tevékenység tárgya;
— »gyári lerakat« feltüntetése még a gyáros beleegyezése esetén is, ha ez a valószínűleg meg nem felel;
— az üzletforgalmát a vevőközönség játékszenvedélyének felkeltése útján növelni;
— áruk eladásának a kereskedői minőség elhallgatásával való hirdetése;
— ha a versenytárs szaktársai munkájának felülbíráltása végett felkérés nélkül eljár és az eredményt a megrendelővel közli.

Mikor kell a faügynököket az egyensúly törvény értelmében bejelenteni

A faszakma különleges helyzete folytán sok nehézséget okoz annak elvárt, vajjon az egyes üzleteknél bejelentendő ügynököket és közvetítőket mikor kell bejelenteni. Gyakori kérdés, hogy valamely ügynök egy ügyfele részéről keresett cikkeket valamely fatermeszkedőnél megszerez és hónapok óta évek mulnak el, míg ez az ügynök nem összekötésbe kerül az illető árutulajdonossal, viszont ugyanez az ügynök más cégeknél más cikkeket hoz létre ügyleteket. Ily esetekben az illető ügynök valamennyi cégnél terhelni az értelmiségi alkalmazottak illetményeit. A Magyar Fatermeszkedők és Iparosok Országos Egyesülete ebben a kérdésben ismételtelen eljárat és a következőkben tájékoztatta az érdekeltséget az Értelmiségi munkanélküliség ügyének kormánybiztosa által elfoglalt álláspontjairól:

1. A kizárólagos jutalék ellenében foglalkoztatott utazót, üzletszerzőt és ügynököt be kell jelenteni. Be kell jelenteni az illető utazónak, üzletszerzőnek s ügynöknek mindennemű bruttó-juttatásait, a kormánybiztosság azonban nem számítja be a bejelentett bruttó juttatás 50 százalékát költség címén, továbbá a részletesen igazolt utazási költségeket, vasúti jegyet, vilamos bérletet stb. Minthogy a kormánybiztosság szigorúan bírálja el a tényleges költségeket, amelyek természetesen nem kerülnek beszámításra, ugyancsak szigorúan fogja felülvizsgálni azt is, hogy a költségmegtérítések ne jelentsenek burkolt illetményeket.

2. Az állandó munkaviszonyban nem álló, tehát azon ügynökök, akik önálló üzleti tevékenység körében fejtenek ki ügynöki működést, és akik csak alkalmilag közvetítnek faüzleteket, szintén be kell jelenteni, még pedig tekintet nélkül arra, hogy esetleg iparigazolvánnyal bíró olyan önálló cégek, akik maguk is bejelentési kötelezettség alá esnek.

A kormánybiztosság azonban nem számítja be az ekként bejelentettek közül azokat, akik maguk is bejelentésre vannak kötelezve, amennyiben mint ilyen bejelentésre kötelezett cégek már 1938 február 1-én fennállottak. Az ezen kategóriába tartozó önálló ügynököknél, akik a fatermeszkedő céggel sem állandó üzletszerzői, vagy egyéb kapcsolatban nem állnak, ez a körülmény a bejelentésben külön feltüntetendő, annak megjelölésével, hogy az illetők, amennyiben 1938 február 1-én már fennállottak, maguk is bejelentésre kötelezett önálló ügynökök. Ezen ügynökök bruttó juttatásait *ugyanacsak bejelentendők*. Akik ezen bejelentéseket még nem tették meg, ezt figyelemmel a bejelentés elmulasztásának szigorú szankcióira, késedelem nélkül pótolják.

Elhasznált borotvapengék hasznosítása

E téren már eddig is különféle ideákat valósítottak meg, amelyek célja, hogy az elhasznált pengék értékes acélmagját más formában hasznosítsák. Így újabb tetszetős formájú zsebkéseket, kézimunka késeket, papír- és szivarvágókat, valamint ceruzahegyezőket készítettek belőle, amelyek olcsóságánál fogva ráadás céljaira is alkalmasak. A lipcsei őszi vásáron egy újfajta konyhafelszerelési cikket alkalmaztak elhasznált pengéket. Egy zöldsgyálváltó volt ott látható, amelyben két elhasznált penge végezte a kés munkáját. Egyszerű szerkezettel úgy voltak beállítva, hogy egy-két fogással ki lehetett cserélni. Szabályozó segítségével vékonyabb, vastagabb rétegeket vágott. Bemutatták uborka, burgonya, retek, répa és káposzta gyúrlása közben.

MEGSZÜNT IPAROK.

Dóró Zoltán férfi és női szabó. Krankovics István gyümölcs, déli-gyümölcs, zöldség stb. kereskedés. Sallai Julianna papírzaeszkő készítés. Somogyi Dávid nyersbőr, állati szőrök és gyapjú kereskedés. Tóth Gábor szén, szalma, abrak, tűzifa, szén, mész, cement, téglák és építkezési anyag kiskereskedés.

2806/1939. au. HIRDETÉNY. Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy az 1939 évre fizetendő szeszimal forgalmi illeték kivételére szolgáló 1938. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időben elért forgalmi kimutatás, illetve összeírásai jegyzék 1939 évi január hó 30-tól február hó 6-ig bezárólag a városi adóhivatal fogasztási adót kezelő osztályában (földszint, udvarban udvarban 51. sz. ajtó) közszemlére tehető. Ezen idő alatt az összeírásai jegyzéket érdekeltek közül bárki megtekintheti és az abban foglaltak ellen, kizárólag írásban a városi adóhivatalhoz benyújtandó észrevételeket a városi adóhivatalhoz kell eljuttatni.

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán

47. számú keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14					
15				16					17		
18					19					20	
21		22		23			24		25		
26			27				28	29			
	30						31				
32					33	34				35	
36				37	38		39			40	
41					42					43	
44		45		46			47			48	
49				50					51		
52							53				

Visszintés sorok: 1. Ellenséges. 7. Lentebb lévő. 13. Évfordulójuk nemzeti gyász. 15. Csak németül. 16. Sertés része. 17. Festmény faj. 18. Kötőszó. 19. Fedetlen része. 20. Oda magánhangzói. 21. Idegen női név. 23. Rosszindulatú tündérek. 25. Azonos betűk. 26. Ázsiai császárság. 28. Vályú. 30. Adu. 31. Parancsolónk. 32. Német folyó. 34. Vissza: Francia folyó. 36. Női név. 37. Vigad. 40. Olasz három. 41. Főle. 42. NVR. 43. Folyó napon. 44. Régi szó. 46. Eljut. 48. Horvátország kormányzója volt. 49. Beregmezei nagyközség. 52. Vissza: istálló felszereléséhez tartozik. 53. Névelővel vándormadar.

Jutalmat kaptak:

Mult vasárnapi számunkban közölt keresztrejtvény négy hosszú sora: Szabadságharc. Alkalmi munkás. Szellemi munka. Csillagjósolás.

Egy-egy színházjegyet kaptak: Szénásy Ilona, Vres u. 28. Goldman Vilmos, Hatvan u. 2.
Egy-egy könyvet kaptak: Gaál Mihály, Kut u. 36. Veres János, Gohér u. 8.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy kedden délután 5-7 óra között szíveskedjenek a szerkesztőségben megjelenni, hogy a jutalmakat átadhassuk.

47. sz. rejtvénysevény

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Megfejtés:

Függőleges sorok: 1. Életpálya. 2. Budapesten minden évben van. 3. Kígyótulajdonos. 4. Józsvü igéje. 5. Félhang. 6. Dedó. 7. Nyári munkás. 8. Lator mássalhangzói. 9. Egymást előző betűk. 10. BNA. 11. Diételem véget ért kabinet. 12. Hivatalokban van. 14. Paradicsomi. 22. Tenger. 23. Egyik szülön. 24. Kireszel elej. 25. Oktat. 27. Görög törzs. 29. Folyó, a Tiszába ömlik. 32. Két szó: kereskedő teszt és korcsma-helyiség. 33. Silabizál. 35. Egyik gyermeke. 38. Utalatos. 39. Küzdőtér. 45. Vasaló része. 46. Hatvan perc. 47. Nyelvtani végzet. 48. Belső rész. 50. Vissza: köszönet. 51. Móra eleje.

Függelem. Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek d. u. 4 óra. Megfejtéseket borítékba téve, vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József u. 49. A rejtvénysevényt pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött sevényt nem veszünk figyelembe. E heti nyereményeink: színházjegyek, könyvek. A borítékra ráírandó: **Keresztrejtvény.**

Bérbeadási hirdetmény. A város tulajdonát képező Tisza balpartján lévő »Dorogmai füzes« elnevezésű cca 23 k. hold területű ingatlan 1939. évi márc. hó 1-től 1942. évi február hó végéig terjedő időre, vagyis 3 évre árverésen fog haszonbérbeadásra kerülni. Ugyancsak haszonbérbeadásra kerül az »Epereskerti csapadék« és hozzátartozó 1408,85 négyszögöl területű városi ingatlan 1939. évi jan. hó 1-től az 1942. évi dec. hó 31-ig terjedő 3 évi időtartamra. A bérbeadó árverés 1939. évi febr. hó 8-án d. e. 9 órakor a Városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza felmelet) megtekinthetők és ugyanott nyervehető mindenféle felvilágosítás is. **Polgármester.**

A vidéki úriközönség kedvenc hotelje az

ESPLANADE

NAGYSZÁLLODA

Budapest, III., Zsigmond uca 38/40. — telefonok: 151-735., 151-738., 157-299.

Szemben a világhírű Lukács-fürdővel és Császárfürdővel, a Rózsadomb alján.

Teljes komfort, folyó melegvíz, központi fűtés.

A Nyugati pályaudvartól 1 kiskaszakos távolságra.

A szálloda teljesen újjaalakítva új vezetés alatt áll.

ELSŐRANGU CAFFE RESTAURANT, POLGÁRI ÁRAK.

Olcsó szobák pensióval, vagy anélkül.

Hosszabb tartózkodásnál külön engedmények.

Fel
a jö

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

az általános ke
lem és vanon

A m.
vást bo
általán
lem- és
sára. A
lag közé

Az ált
céljából
jövédelm
tatott ip
ból, bán
tatott sz
hajtó fog
ból,
gyógysz
vek és
vagy ház
gos hasz

Keres
adni, kik
seti adó
ruár vége
nek a ke
akik a
megválto
váltak, v
megválto

Nem ta
kiknek
seti adó
erte, ha
lyük nem

Jövéd
azoknak
hasznoló
ha joger
tízezer p
a kettős
meghalá
sára felh
váltak a
adóztatás
tozott.

Nem ta
gyonadó
jogerősen
delem adó
gyonadó a
el nem ért
csupán a
adókötelen
Azok, akik
adókötelen
együttesen
gyuk érték
ladta meg,
haladta az
teles jöved
pengőn. A
kiknek ille
delmük ne
nem halad
azok az e
magánalka
szolgálati
nem halad
vedelmük r
a jövédelm
ladta meg,
adó alá es
adókötelen
pengőt nem

Az által
községi el
edőhivataln
foglalkozás
vagyonaadó
adóhivataln
ságnál kell
landó lakás
legkésőbb f

Az adók
a jövédelm
amely a ve
felelőséget me
vedelmet is,
megilleti. U
teles anya e
delmöt a cs
bí ha a fels
és a közös l
tagoknak a
né nem töb
tartozik k

vedelméhez azt
kell számítani,
tartásban elő
mint azt a jö
orú gyermeket
lyzet az adók
adókötelen jöve

eseti adó kivétel
ell adni azokról a
pek bárki által foly
kedelmi üzletek
tb. bárki által foly
rmi mast hasznot
l, élvezetjártulékok
szolgáltatásokból,
rüzletek, bányamü
minden ezekből

Január
Jövéd
nyújtás
nyújtási
széki a
s v
való
szul
szag
doit
parto
arvo
nyvo
megval
adólapp
nül fennt
A femi
több ízbe
A beval
adóhivata
róságánál
végül a b
talmazza.

vevélem és va
ni, azok, akiknek
ot múlt év jöve
adóhivata
róságánál
végül a b
talmazza.
1900. évi
évi XX. T
az ezek a
örögégi h
1939. évi

sz. rendel
te: 1. A b
zöldség t
ból való k
mekben
balesetbirt
1900. évi
évi XX. T
az ezek a
örögégi h
1939. évi

sz. rendel
te: 1. A b
zöldség t
ból való k
mekben
balesetbirt
1900. évi
évi XX. T
az ezek a
örögégi h
1939. évi

sz. rendel
te: 1. A b
zöldség t
ból való k
mekben
balesetbirt
1900. évi
évi XX. T
az ezek a
örögégi h
1939. évi

Felhívás az általános kereseti, valamint a jövedelem és vagyonadó bevallások beadására

A m. kir. pénzügyigazgatóság felhívást bocsátott ki a folyó évre szóló általános kereseti, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevallások beadására. A hirdetmény főbb pontjait újlágg közöljük.

Az általános kereseti adó kivételével az általános kereseti adó azokról a jövedelmekről, melyek bárki által folytatott ipari és kereskedelmi üzletekből, bányászattól, stb. bárki által folytatott szellemi és bármely más hasznos hajtó foglalkozásból, élvezetjárulékokból, visszatérő szolgáltatásokból, gyógyszerárak, iparüzletek, bányaművek és általában minden egyéb föld, vagy házadó alá nem eső tárgyak jogos hasznóbéréből, stb. származnak.

Kereseti adóbevallást azoknak kell adni, kiknek a múlt évi általános kereseti adójuk még nem jogerős és február végéig sem válik jogerőssé. Akiknek a kereseti adóalapja nem teljes, akik a múlt évben foglalkozásukat megváltoztatták, akik új adózássá váltak, vagy akiknek adóztatási helye megváltozott.

Nem tartoznak bevallást adni azok, kiknek jogerősen megállapított kereseti adóalapja a tízezer pengőt el nem érte, ha foglalkozás és adóztatás helyük nem változott.

Jövedelmi és vagyonadó bevallást azoknak kell adni, kiknek a múlt évi hasonló adója még nem jogerős, vagy ha jogerős, de a jövedelemadó alap a tízezer pengőt, vagy a vagyonadó alap a kétszáz ezer pengőt eléri, vagy meghaladja, akiknek új bevallás adására felhívattak, akik a múlt évben váltak adókötelesekké, akiknél az adóztatás helye a múlt évben megváltozott.

Nem tartoznak jövedelem és vagyonadó bevallást adni, azok, kiknek jogerősen megállapított múlt évi jövedelem adóalapja a tízezer pengőt, vagyonadó alapja a kétszáz ezer pengőt el nem érte, azok, kiknek a múlt évben csupán adómentes jövedelmük volt, adóköteles jövedelmük azonban nem. Azok, akiknek a múlt évben összes adóköteles és adómentes jövedelmük együttesen az ezer pengőt, vagyontárgyuk értéke az ötezer pengőt nem haladta meg, vagy ha jövedelmük meg is haladta az ezer pengőt, de az adóköteles jövedelem nem ment túl hatszáz pengőn. Azok a közszolgálatban állók, kiknek illetményükön kívül más jövedelmük nem volt, vagy ha volt is, ez nem haladta meg a hatszáz pengőt, azok az egyházi javadalmasok, és magánalkalmazottak, kiknek a múlt évi szolgálati járandóságuk a 3600 pengőt nem haladta meg és ezeknél más jövedelmük nem volt, vagy ha volt is ez a jövedelem a hatszáz pengőt nem haladta meg, azok, akiknek a jövedelem adó alá eső jövedelmük nem volt és adóköteles vagyonuk értéke a 25.000 pengőt nem haladta meg.

Az általános kereseti adó bevallást a községi előjárásnál, vagy városi adóhivatálnál kell beadni általában a foglalkozás helyén. A jövedelem- és vagyonadóbevallást annál a városi adóhivatálnál, vagy községi előjárásnál kell beadni, hol a beadónak állandó lakása van. A beadás határideje legkésőbb február 28.

Az adókötelesnek jövedelméhez azt a jövedelmet is hozzá kell számítani, amely a vele közös háztartásban élő feleséget megilleti, valamint azt a jövedelmet is, ami a kiskorú gyermeket megilleti. Ugyanez a helyzet az adóköteles anya esetében. A családtag jövedelmét a családfőnek nem kell bevallani ha a felség külön él, ha a feleségnek és a közös háztartásba tartozó többi tagoknak a keresete évi hatszáz pengőt nem haladja meg. A bevallást adókötelesnek kiállítani és benyújtani. Jogi

személyek nevében a bevallás a törvényes képviselő adja.

Adószolgáltatási kötelezettség terheli minden vállalatot, biztosítótársaságot, vállalkozót stb. tekintetben, hogy az üzleti díjakat ki kell mutatni és a 3600 pengőnél nagyobb összegű évi illetményekről jegyzéket kiállítani és benyújtani. Ugyanakkor általános kereseti adóra, mint a jövedelemadóra vonatkozó bevallást legkésőbb február hó végéig be kell adni.

Január végéig lehet új megállapítást kérni.

1. Figyelmezteti a m. kir. pénzügyigazgatóság az adózó közönséget, hogy azok az adózók, akiknek a múltévi általános kereseti adó alapja a 10.000 P-t el nem érte, úgyszintén azok, akiknek a jövedelemadó alapja a 10.000 P-t, a vagyonadó alapja pedig a 200 ezer P-t el nem érte és a múlt évre megállapított általános kereseti adót, illetőleg a jövedelem- és vagyonadó jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz képest soknak tartják, csak folyó évi január hó végéig vagy amennyiben a m. kir. adóhivataltól ilvirányú figyelmeztetést kaptak, a figyelmeztetés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérhetik szabályszerű adóbevallás benyújtása mellett a folyó évi általános kereseti adójuknak, illetőleg a jövedelem- és vagyonadójuknak új kivétel útján való megállapítását.

Hangsúlyozni kívánja a m. kir. pénzügyigazgatóság, hogy azon adózók, akik adójuknak újbóli megállapítását nem tartós, hanem csak átmeneti körülmények alapján kérik, azoknak adóalapja a következő évre változatlanul fenntarthatók nem lesznek.

A fentiekre való tudnivalókat már több ízben közöltük.

A bevallási nyomtatványok a városi adóhivatálnál, vagy a községi előjárásnál szerezhető be. A hirdetmény végül a büntető rendelkezéseket tartalmazza.

59.603/1938. C. sz. HIRDETMEYNY.

A kertészeti üzem tulajdonosok figyelmét felhívja a városi elsőfokú közigazgatási hatóság arra, hogy a kertészeti üzemben alkalmazott munkavállalók egyes csoportjainak társadalombiztosítási kötelezettsége tekintetében a Földmívelésügyi Miniszter úr 87.500/1938. sz. rendeletével a következőket rendeltele: I. A kertészeti (gyümölcs, virág, zöldség) termékeknek értékesítés céljából való termelésével foglalkozó üzemekben alkalmazott munkavállalók balesetbiztosítására vonatkozóan az 1900. évi XVI., 1912. évi VIII., 1913. évi XX., 1922. évi II. törvények és az ezek alapján kiadott rendeletek, öregségi biztosítására vonatkozóan pedig az 1938. XII. tc. az irányadók. 2. A közületek által fenntartott kertészetekben alkalmazott munkavállalók az 1927. évi XXI. és 1928. évi XL. tc.-vel szabályozott társadalombiztosítási kötelezett kertészete kizárólag vagy túlnyomórésztben értékesítés céljából termel, az itt foglalkoztatott munkavállalók a jelen rendelet 1. paragrafusának hatálya alá tartoznak. 3. Az előző bekezdés első szakaszában megjelölt kertészeti üzemekben foglalkoztatott gazdasági cselédek (szegődményes iparosok) balesetbiztosításra vonatkozóan az 1900. XVI. tc. 8. §-a, öregségi biztosításra vonatkozóan pedig az 1938. XII. tc. rendelkezései az irányadók. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZÁNTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉGEK NÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSÁIT

A megmérgezett város

Írta: S. de Saintmurget

Fordította: Borbíró Lóránt

(12)

— Meddig van kifizetve a lakása?
— Holnaputánig.
— Odaköltözik hozzám! Nem szeretném, ha még egy hullával szaporodna a lista.
Már aznap este ki volt adva a körözölevél. Virágoska ellen is.

VI. fejezet.

sok bonyodalommal...

Adams a furesa párbaj után tényleg be is költözött a felügyelő meleg kis legénylakásába. Ez a ténykedés azért nem ment olyan egyszerűen, mint gondolni lehetne. Először is végig kellett hallgatnia nagykeblű háziasszonya hosszú litániáit, meg kellett ígérni neki, hogy sohasem fogja elfelejteni vele tett sok jóságát, hogy unokáinak is csak róla fog mesélni s hogy feltétlen protezsálni fogja a rendőrségre nagykeblű és bőtüdejű háziasszonya unokaöccsének a sógorát, aki igen finom úriember, mert általában kemény gallért hord.

De azért sikerült ez is. Adams mindent megígért és nagyot sóhajta vitte át kis esomagját a felügyelőhöz. Ott aludt Schwartzal egy szobában a pamlagon s bizony nagyon nehéz volt megszoknia a felügyelő nehéz, nyugtalan álmát, melyből egy éjjel tiszter is felbört és nehéz cigarettákat szívta, fel-aljárkált a szobában.

Már harmadnap levelet kapott. A felügyelő nem volt otthon s a kis levélkét zavartalanul bonthatta ki. Könnyű, hányt vetett írással csak annyi volt a levélben:

«Nem vártam ezt magától. De jót jőrt esérébe. Vigyázzon az autókra.»

Aláírás nem volt, de Adams tudta, hogy ki írta.

— Virágoska — suttogta — ha tudnád, hogy verekedtem érted!

A levelet szorgalmasan elégette. Arra már nem szólt az alku, hogy ezt is elmondja.

Vigyázz az autókra. Jó, vigyázni fog. Nem jár csak nyilvános, nagy utakon. Vigyázni fog magára. Hiszen már van kiért. — Valakinek még el kell mondani, hogy nem lehetett mást várni tőle.

Dehát a lány még nem csinált semmit. És ha csinált is, akkor is jobb lesz, ha minél előbb megsabadítja a környezetétől. Mégis csak szólni kell a felügyelőnek.

Meg is mondta neki délután az ebédnél.

— Itt van a lány a városban.

— Honnan tudja?

— Irt.

— Mit?

— Ó, semmi különösöt...

A felügyelő ránézett és elmosolyodott.

— Egyelőre még nincs kedvem revánst adni...

Adams elpirult.

— Különbön, mondtam már magának — folytatta a felügyelő, — hogy mi történt velem az este?

— Nem.

— A szoba ajtajában lettem egy szerelmes levelet. De ne piruljon el! Hát már annyira van azza a hölgyvel, hogy szerelmes levelet is vár tőle? Ez szebb és értelmesebb levél volt. Közöttük velem, hogy kezdik unni túlságos aktivitáso-

mat, amivel a közvetítő kereskedőket és árusokat kiírtom. Ugy vélik, hogy sokkal jobb lenne nyugalomba mennem. Egyes kis levél volt; újjlenyomat nélkül, újságpapírból, azaz újságbetűkből összeállítva. A mesterdetekiv ilyenkor azt tenné, hogy végigraziázná a szállodák szemétkosarait és kutatna egy hibás lappédányt. En azonban mint látja, nagyszerűen érzem magam tétlenül is és várom a nyugalomba helyezésemet.

— De azért vigyázzni is jó lesz!

— vetette ellen Adams.

— Fiam — mondotta Schwartz

— nem vagyok én már mai eszre.

Egy előnyöm van a többiek felett: nem tudják, hogy ki voltam valaha.

Bár öszintén bevallom én sem sokkal többet tudok ennél. Végigfésültetem a helybeli alvilágot, lefogtam vagy negyven embert, — kézrekerítettem negyven betörőt, sikkasztót, tolvajt, még tizenegy kokainárut is, csak olyan embert nem lettem, aki a vezérről mondana valamit. Végigpróbáltam a harmadfokú vallatást is, az összes eredménye az volt: magas, görnyedt fekete alak, sállal eltakart arccal, sok pénzzel, aki hol ide, hol oda rendelte őket... Követni nem merték, többet nem tudnak. Csak egy apróságot, de arról jobb ha hallgatok, mert ha rá gondolok, — kezdek szelíden megőrülni. A vezér nem iszik, nem költ sehol, — hogy minek neki ez a rettenetes tömeg pénz, amit ezzel keres, — azt csak a magasságos Isten tudja...! Ha maga tud valami jobbat ezekenél, szóljon.

Adamsban nagy elhatározások buzdultak meg. Elhatározta, hogy vigyázni fog a felügyelőre. — A rendőrséggel szemben volt egy kis cukrászda, így aztán a maradék pénzen, amit a háziasszonytól kapott, beült oda és leste egy krémes és egy pohár viz mellett a felügyelőt.

A felügyelő nemsokára ki is jött. Óvatosan utána ment. Elmentek az egyik rendőrállomásra, ott tartózkodott valameddig a felügyelő, — azután visszafordultak a rendőrség felé.

A felügyelő befordult egy sarkon. Adams sietett, hogy el ne veszítse a szem elől. A sarkon a felügyelő mosolyogva lépett elébe.

— Ni, az én életmentőm? Ha maga nem lenne, már igazán nem is tudnám, mi lesz velem...

Adams nagyon elszégyelte magát. Szabadkozott, aztán hazafele indult, hogy legalább annyit tegyen az ingyen lakás-koztért, — hogy elkészítse a vacsorát otthon. A vacsorát, ami állott egy pár kemény tojásból, sonkából és hideg felvágottból.

Az ajtó rése alatt félig bent a szobában levél feküdt. Neki címezve. Benne:

«Ha jót akar, maradjon ma este itthon.»

Adams rögtön bajt szimatolt. — Dehogyan is marad itthon. Nekikindult az ajtónak, hogy kimenjen, de az ajtó csukva volt. Pedig mikor jött, nem zárta be.

(Folytatjuk.)

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

6233/1939. A. HIRDETMÉNY. Értesítem a város érdekeit lakosságát, hogy dr. Paulai Gyula orvost a városi orvosi teendők ellátásával további intézkedésig megbízom. Nevezett orvos a Szabó Kálmán u. 14. szám alatti ren-

delőben a városi orvosi teendők ellátását folyó hó 30-án megkezdte s hatásköre a VII. egészségügyi körzetre (Helmokkert és környéke) terjed ki. Polgármester.

1900/1939. a. HIRDETMÉNY. Fel-

bíja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1939. évi I. negyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1939. évi február hó 15. napjáig fizesse. A befizetés naponta a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713. számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal behajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

**EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A TISZÁNTÜLI
FÜGGETLEN ÚJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Tűzifát, szenet, kokszt, brikettet télire már most szerezz be legolcsóbban Vágó József tűzifa- és szénkereskedésében Margit-fürdő mellett. Telefon 10 24. Katonatisztek, altisztek, „Unió” tagok beszerzőhelye. 2808

Betöltendő állás

Gazdaságba gyakoronkot keresek, legolcsóbb érettségivel. Levélbeni ajánkozás Fábrytanya, Konyársósfürdő. 198

Cipőfelső rész tanulóknak ajánkozik jó családból való leány. Cím a kiadóban. 186

Érettségizett kereszény gyors- és gépirásban jártas gyakoronkot keres biztosító intézet. Sajátkezűleg írt ajánkozások „Ötven” jelígre. 208

Négy középiskolát végzett fiatal lány 4 éves betegápolási gyakorlattal elhelyezkedést keres beteg mellé, vagy idősebb hölgy mellé, mint társalkodónő. Cím a kiadóban. 184

Mindenes leányt jó bizonyítvánnyal elsőjére felveszek. — Iparkamara I. emelet I. 203

Kiadó lakás

Püspöki palotában bérbeadó február hó 1-től 4-5 szobás lakás. Értekezni lehet Kálmán tér 17. sz. alatt, a református egyházi gazdasági gondnoki hivatalban. 207

Bika-bérlésben 3 szobás központi fűtés-lakás azonnalra is olcsón kiadó. Bármikor megtekinthető, kules a házfelügyelőnél. 194

Négyszobás, modern udvari árulakás parkírozott udvarban májusra kiadó, Nagyvárad u. 12. szám. 199

Kiadó május elsőjére kétrétegű elsőemeleti 4 szobás lakás. Csapó uca 24. szám. Értekezni Horváth felügyelőnél, Helyvisasút Igazgatósága. 202

1 kg mézédés narancs 68	1 kg Paternói mandarin 98
1 kg olasz vérnarancs 104	1 kg szép Jonathán alma 88

Jammek, konzervek, szardínák, oroszhalak nagy választékban kaphatók

Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. sz. 1 kg. füge 88 fillér.

Különbejárati

bütorozott szoba 10 P-ért kiadó, Ótmalom uca 1. sz. 191

Csinosan

bütorozott kis uccai szoba kiadó. Fürdő uca 5. szám. Egy, esetleg két személy részére is. 4093

Uccai

bütorozott szoba két személynek is kiadó. Miklós u. 10. 3932

Négyszobás,

modern lakás kiadó. Széchenyi u. 23. Erdeklődni Alföldi Takaréknál. 85

Szép

bütorozott szoba, elegáns, különbejárattal kiadó. — Miklós u. 22.

Központifutás

bütorozott szoba kiadó. — Svetits bérlés III. lépcső, I. emelet, 12. ajtó. 208

Bütorozott,

parkettes szoba esetleg fürdőszoba használatra kiadó. Cím: Hatvan u. 6. Hírszertár.

Vilmos császár út 30.

alatt 4 szobás komfortos villa kiadó. Értekezni 21-25 telefonon is.

Elsőemeleti

2 szobából álló uccai irodahelyiség kiadó. Ullmann Piac u. 69

Központifutás

szoba bútorral, vagy anélkül kiadó, Bika bérlés I. em. 3. 200

Különbejárati

bütorozott szoba, esetleg ellátással is kiadó. Csoknái u. 29. 206

Ingatlan

Két

uccára nyíló telek eladó. Érdeklődni Erzsébet u. 14. 62

Vétel

Mindent veszek, használt bútor — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat — Andráskö, Csapó u. 16. Hírvásra jövök. 2996

Eladás

Gyönyörű diófa ebédő és berkenye háló olesón eladó, Szepességi uca 27. 197

Hintaszék,

teljesen jókarban eladó. — Cím a kiadóban. 4046

Eladó

építkezésből visszamaradt gőmbfa, deszka és hulladékok, Piac 49., Házfelügyelő. 17

Férfi

télikabát, rövid, jókarban eladó, Diófa uca 15. 4006

Elköltözés

végzett háló, ebédőszék, rény, bőrgarnitúra, dohányzóasztal, festmények, konyhaberendezés eladók. Megtekinthető vasárnap, Vendég u. 79. 84

Katalalada,

jobb kivitelben kapható, Teleki uca 16. szám. 201

Eladó

gazdasági eszközök, üvegáramok, faragott és gömbfák. Értekezni lehet Jókai u. 1-a.

Eladó

teljesen új sötét diófa kombinált szekrény, 150x190 cm nagy, hozzávaló 90 cm átmérőjű asztal, puha-fa kommod, szépirodalmi művek. — Megtekinthető Vigkedvő Mihály u. 2. a. délelőtt. 210

Könyvszekrény,

íróasztal, karosszék, esilár, függöny jókarban eladó. Hatvan uca 4. 204

Ajánlat

Itt az jlesó fa!

100 kg száraz aprított akác 420 P, 100 kg száraz aprított tölgy 420 P házhoz szállítva. Legjobb szenek legolcsóbb napi árban, Kovács Mihály, Szent Anna uca 36.

Mindennemű

varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatalpalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. József kir. herceg uca 22., kis-lakás. 265

Költözködések

helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabáru feladását és bármilyen vagonáru szállítást, azonkívül raktártárolást vállal a legrendesebben és legolcsóbban, Fröhlinger Mihály szállító, Simonffy u. 30. szám. 3758

Olesó

hó- és bőrcipő javítóüzem. Kovácsnál, Deák Ferenc uca 3. 3877

Király kávéi

kitűnők. Aromás, zamatos kávé. Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11. 3348

Korcsolyák,

gramofonlemezek, dísz-tárgyak hihetetlenül olcsón a Vagyonmentőnél. Hunyadi u. 18. 3684

Kocsik

minden alakban, javítottak is. Autófényezések. — Riesz kocsigyártó, Hatvan uca. 4094

Remek könyvek fillérékért szépirodalmi, tudományos és szakkönyvek kaphatók Aczel Antikváriumban. — Széchenyi u. 2. Tekintse meg kirakatainkat. 189

Tács

Bevezetett

képzésműhelyhez legalább egyezzerrel társat keresek. Levelek »Megalapozott, nagyforgalmú» jelígre. 212

Rentabilis

üzlethez 4-5000 pengővel társat keresek »Biztos megélhetés» jelígre.

Oktatás

Átképzés

fűző, fehérnemű szabás, varrásra, kézimunkákra, Sylphid szalon, Piac u. 71. Ugyanott elsőrendű himző nő jelentkezzen.

Spanyolul

tanít Dél-Amerikát járt fiatal ember. Cím a kiadóban.

Átképzés

legrovidebb idő alatt női ruha szabásra és varrásra. Jelentkezés délelőtt Szent Anna u. 51. sz. alatt. 211

Magnésküli olasz

vérnarancs

1 kiló 1-10

a Délgyümölcscsomokban Arany Bika mellett és a Hungaria palotában.

Angolul

tanít jó kiejtéssel beszélő úriasszony. Simonffy uca 32. Lakosné. 209

Diplomierter

Pädagogin aus Wien mit Praxis erteilt Deutschunterricht für Anfänger und Fortgeschrittene. — Grosz, Csapó u. 18., II. L. 4085

Okleveles

német tanerő gyakorlattal német órákat ad kezdőknek és haladóknak. Cím a kiadóban. 4086

Szabást,

varrást megtanulhatnak úriúrok dr. Balázsánál munkáskönyvvel, vagy szerződéssel, Rákosi Jenő uca 5. sz. 112

Született

német nyelvórát ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41. udvarban. 3059

Rádió

Rádió és villanyszereelési vállalatomat áthelyeztem Miklós uca 2. szám alól 3. szám alá, ahol felelőség mellett vállalom villany-és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 8., keresztépület. 1108

Ellátás

Hungária pensió Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. Családi otthon, kintű konyha, a legszigorúbb diéta.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Lapkiadó: Tiszántúli Függelék Ujság Vállalat. Nyomtatás: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.

antúli
fü
1939

Németország nem is közömbös szempontból gazd

Berlin, január 28-án Németország első bírói határozata a bécsi döntés utáni első ülése a kancellár mindezt a hat év 30-ra.

Amikor a múltam a W

38 eseményei

Hitler katonailagosan ismétlődően a történelmi eseményekben az évnek a folyamán kiküzdöm az őt az ausztriai 6.5 mára. Hitler kapcsolatban Schuschnigg Berehtesgadeni beszélsére. Ausztrianak a történet véglegesen — Mindez zetalálító gyor

Nem családunk az új németországban és mert a német tá minden y

Rövid néhány nagyszerű intézről vallott meg esehszlovák kért hány héttel kés metek fokozotta

Németország

Németország senkit sem fen csak védekezésért ellen, hatalom b Es nem kell Önöni, hogy a jövőben sem a nyugati államok beavatkozzanak minket érintő avatkozásukkal a természet megol — Mindannyian tunk tehat, hogy Benito Mussolini zésének, valami